

— R ý m a ř o v s k ý —

horizont

Čtrnáctideník regionu Rýmařovska

číslo 19/2012

vyšlo 19. 10. 2012

cena 15 Kč

**Ve volbách zvítězila levice,
ve většině krajů i v senátu**

**Nově narozené občánky zapsali
do pamětní knihy města**

ročník XIV.

**Získat nájemní byt města je
po změně pravidel jednodušší**

**Jedenáctiletý Jakub Slovák se stal
mistrem světa v moderním tanci**

**Motokrosař Marek Dřevo zvítězil
v mohelnickém závodě**

Nově narození občánci zapsáni do pamětní knihy

Jednou za čtvrt roku vítají zástupci města Rýmařova v prostorách koncertního sálu Střediska volného času na Divadelní ulici nově narozené občánky. Nejinak tomu bylo i v neděli 7. října, kdy se uskutečnilo třetí vítání v tomto roce. Město na ně pozvalo celkem jedenadvacet dětí narozených v měsících březnu až srpnu, z toho jedenáct kluků a deset holčiček. Vítání dětí zahájila Božena Filipová a oficiálního uvítání dětí

a rodičů se ujala předsedkyně pro občánské záležitosti Květoslava Sicová. Malým občánkům popřál do života také starosta Petr Klouda, předsedkyně osadního výboru v Ondřejově Anežka Továřková a s voničkou básní přivítali děti jejich starší kamarádi ze základní školy. Rodičům byly předány kytičky a novorozencům malý dárek. Každé z dětí bylo také zapsáno do Pamětní knihy města Rýmařova.

Nejstarším z pozvaných nových občánků byl Nikolas Červený (21. 3.), nejmladším Natálie Mitrušová, která se narodila 24. srpna. Rodiče svým ratolestem dali hezká jména: Valentýna, William, Nikolas, Leona, Agáta, Damián, Sára, Matyáš, v poslední době velmi oblíbená jména Karolína, Eliška, Kristýna, Dominik nebo Natálie. Někteří se vrátili ke krásným tradičním jménům, a tak jsme ve městě posílili o dvě děvčátka se

jménem Barbora a chlapce Vojtěcha, Víta, Jana, Jakuba, Davida nebo Tomáše.

Díky obětavosti všech, kteří se nezištně podílejí na pravidelném vítání dětí, ať jsou to zdravotní sestry, zástupci města, klavírista nebo fotografka, mohou mít rodiče narozených dětí pěknou vzpomínku na počátek života svých synů a dcer. Přejeme novým občánkům a jejich rodinám dny plné pohody a štěstí.

JiKo

Kolektiv, který připravuje vítání dětí

koncert pro

KOUZELNOU BUŘINKU

pořádá Společnost pro podporu lidí s mentálními postiženími v ČR, Rýmařov

RÝMAŘOV 25. 10. 2012 v 17.00

KINO Rýmařov vstupné: 50,-

odtisk

DECHOVÝ ORCHESTR

PODOLANKA

Polárka Bruntál Vincentinum Šternberk
Marianum Opava Kouzelná buřinka Rýmařov

Výtěžek bude věnován Centru vzdělávání a péče pro mentálně postižené Kouzelná buřinka.

Ute Stein

Dostanu tě na jahody

DIVADLO RÝMAŘOV

5. 11. 2012

V 19.30

VSTUPNÉ:
předprodej: 140,-
na místě: 190,-

Předprodej zajišťuje
Informační centrum

SVC ZIGI **horizont**

ČESKÝ HLASENÍ KUM **www.gromph.cz**

Humorný pohled autorky na lidské vlastnosti, které si většinou nepřiznáme

Režie: Gustav Skála • Překlad: Jiří Štich • Hrají: Michaela Šolincová, Ivan Vysoký, Zuzana Burdaková, Kateřina Urbanová, Tereza Tommelbergová, Matěj Marounek, Michal Dvořák

Divadlo Město, Narození 23, Práta 1, www.divadlomesto.cz

PRE

Pár slov... o šotkovi

Můj příspěvek do rubriky Pár slov by tentokrát mohl začít inzerátem: Daruji šotka. Zn. Spěchá! Důvod je prostý - začíná mě pěkně štít. Vím o něm už dlouho, ale dřív mi soužití s ním nepřišlo tak nesnesitelné jako v poslední době.

Šotka, toho malého zlomyslného skřítky, má doma asi každý. Jeho výskyt je globální a pradávny. O existenci domácích šotků podávají svědectví už nejstarší zkazky předávané po generace ústním podáním. Našli byste nesčetné množství dokladů o jejich potměšilých výtržnostech, jimiž vytrvale sužovali a dodnes sužují obyvatele vesnických stavení i městských domů, bez ohledu na to, zda se domácí řadí k chudíně nebo ke smetánce. K jejich oblíbeným kouskům patřily potraviny mizející ze spíží a sklepů, především ty nejchutnější (kdeže myši nebo mlsná čeládka, šotek kradl!), uhranuté domácí zvířectvo, ale i ztracené děti. Obzvláště škodolibý šotek dokázal hospodáři zdecimovat celou úrodu. Ne náhodou si je lidé odjakživa snažili předcházet různými úplatky, nejlépe miskou kaše zastrčenou pod skříní, a jejich obraz napravovat s iluzí, že spřáteleň skřítek jim přinese štěstí.

Jednoho takového šotka mám doma. To, že temný dávnovek se všemi mytologickými bytostmi a pohádkovými postavami už dávno vystřídala osvícená doba (post)moderní, ho asi vůbec nezajímá. Zabydlel se v našem domě možná mnohem dřív než my, a to ho podle jeho sebestředné logiky zřejmě ospravedlňuje k tomu, aby nás - veřelce - terorizoval.

Jak rádní takového šotka vypadá? Docela nevinně, zpočátku. Sem tam se vám něco ztratí. Klíče kupříkladu. Jistě, to se děje v jednom kuse, ale proč mizí ze svého obvyklého úložiště zrovna ve chvíli, kdy nejvíc spěcháte? Máte se na osmou ranní dostavit k lékaři v sousedním městě, a klíče od auta nikde. Autobus už dávno ujel a stejně byste nestihli doběhnout z nádraží včas. V 7.50 ještě zoufale šmátráte pod botníkem, a když se jako bonus praštíte hlavou o skřín (kterou tam jistě naschvál přistřelil šotek), zůstanete bezradně sedět na podlaze jako hromádka neštěstí. V tu chvíli spatříte klíč - v ošatce, kde bývá vždycky. Předtím tam ale nebyl, to víte jistě. Pak už slyšíte jen zlomyslný smích.

Můj šotek se specializuje na ponožky a dětské zubní kartáčky. Neumím si totiž jinak než zásahem šotka vysvětlit, proč v mé pračce neplatí zákon o zachování hmoty. Pokud před praním vkládám do bubny ponožky v párech, proč po skončení pracovního cyklu přístroj vydá několik osamělých singlů? A proč v případě, že fuseklové manželství prací vydrží, páry společně a v nejlepší souladu doschnou a bez komplikací dorazí do patřičné zásuvky, stejně nakonec nejsou k ničemu, protože při oblékání zjistím, že barevně absolutně neladí? V lepším případě má jedna z nich na patě díru, která tam ještě na sušáku nebyla?

Zubní kartáčky jsou kapitolou samou o sobě. Téměř každý večer a každé ráno některý z nich v kelímku na umyvadle chybí. Žádný z majitelů netuší, kde by mohl být. Pro tento případ mám jednoduché řešení - vymyslet nejnemyslnější úkryt pro zubní kartáček a hledat ho tam. Posledně byl zastrčený v knihovně mezi Márquezem a Haškem.

Řadu ztracených věcí, které byly v jistou chvíli nutně potřeba, ale k nedohledání, už šotek nikdy nevrátil. Soudím, že objevil v našem domě nějakou vesmírnou anomálii, nejspíš černou díru, kterou využívá k úschově zvláště užitečných předmětů. Za ty roky už spolkla kdeco: hřeben, asi

šedesát různobarevných gumiček do vlasů, několik dětských knížek, můj oblíbený svetr, balík plen, očkovací průkaz našeho psa a posledně zelenou kartu k autu.

Šotek ale dělá i jiné naschvály. Je expert na výrobu nepořádku. Jak je možné, že když večer uklidím, vysmečím a vytrů, se následující den po návratu z práce brodím v závějích drobků, kamínků různé velikosti, barevných součástek ze stavebnic, dílků puzzle, poházených pastelek se zlomenou tuhou, potrhávaných papírů a zmuchlaných svršků? Kdo jiný je schopen takové destrukce pořádku než šotek? Děti? Psi a kočka? To je příliš snadné vysvětlení. Navíc rozsah nepořádku je většinou tak značný, že se zdá nad lidské síly.

Může za to on. Ten malý, mrzký tvor, který se mi po každé takové lotrovíně zpoza skříně vysmívá. Vyhlásit mu válku nemá smysl, na to je příliš vychytralý. Nezbyvá než si ho udobřit. Třeba to vyřeší miska kaše pod skříní. Doufám, že ano. Dřív než mi začnou mizet děti... ZN

V tomto čísle najdete

Aktuálně z města

Volby 2012	str.
Získat nájemní byt města je jednodušší	str.
Termíny mobilních svezů	str.

Jedna paní povídala

Chlubí se ČSSD cizím peřím?	str.
-----------------------------	-------	------

Školství

Jakub Slovák - v jedenácti letech mistrem světa	str.
110. výročí gymnázia - vzpomínka Dušana Šimka a Bořka Zemana	str.

Kdo byl kdo

První český učitel v Rýmařově Ferdinand Barták	str.
--	-------	------

Městská knihovna

Ženy Ludka Pavézky	str.
Grafoložka radí, jak se léčit psaním	str.

Městské muzeum a Galerie Octopus

Na zámku zahrálo kvarteto z Oklahomy na Hané	str.
Soutěž o nejlepší infocentrum vyhrál Rýmařov	str.

Organizace a spolky

Hrozí nám sociální rizika?	str.
----------------------------	-------	------

Z okolních obcí a měst

Jak se nám zdařil projekt s Nadací Partnerství	str.
Finále bude na jaře	str.

Sport

Dorostenci si napravili reputaci v Ludgeřovicích	str.
Marek Dřevo zvítězil v mohelnickém závodu	str.
Desetiboj se rozběhl do druhé disciplíny	str.

Foto na titulní straně: Ing. Miloslav Marek - Podzim

Artifex - veletrh řemesel a zaměstnanosti

V paláci Silesia v Krnově se 8. listopadu 2012 uskuteční veletrh řemesel a zaměstnanosti.

Hlavní organizátor, Úřad práce ČR, krajská pobočka v Ostravě, kontaktní pracoviště Krnov, pořádá tento veletrh ve spolupráci s městem Krnovem a úřadem práce v Prudniku, a to díky finanční podpoře přeshraničního partnerství EURES-T Beskydy.

Veletrh je určen především žákům osmých a devátých tříd základních škol, kteří se rozhodují o svém budoucím povolání. Na veletrhu Artifex se však neprezentují školy, ale řemesla. Organizátoři věří, že nabídka vzdělávacích příležitostí v atraktivních řemeslných oborech může žákům výrazně pomoci

v jejich rozhodování.

Tento ročník nabízí téměř třicet ukávek profesí, jako například kominík, obráběč kovů, elektrikář, ale i chemik, zahradník, tiskař či cukrář. Vybrané obory a řemesla představí studenti středních škol okresu Bruntál, dále z Jeseníku či Havířova a zastoupení budou mít i obory prezentované středními školami z Polska. Perspektivu řemeslných oborů zdůrazní i přítomnost významných zaměstnavatelů a vzdělávacích organizací, takže si na své mohou přijít i uchazeči o zaměstnání či široká veřejnost.

„Cílem veletrhu je poskytnout mladým lidem dostatek kvalitních informací o budoucím tr-

hu práce, o povoláních, pro něž se rozhodují, o požadavcích na studijní a učební obory a o zaměstnavatelích. Věříme, že tato akce bude opět přínosná a těšíme se na všechny návštěvníky, kteří na veletrh dorazí,“ uvedla členka organizačního výboru Tereza Kovacsová.

Úřad práce ČR,
pracoviště Krnov

S podporou Evropské unie

Aktuálně z města

Ve volbách zvítězila levice

Levice převládala pravici, a to nejen v krajích, ale i v senátu. Tak lze charakterizovat výsledek voleb do krajů a třetiny senátu, které se konaly v pátek 12. a v sobotu 13. října.

Volby vyhrála levice. Po součtu 100 % hlasů v krajských volbách získala ČSSD 205 mandátů, KSČM 182, ODS 102, KDU-ČSL 61, STAN 25 a TOP09 devatenáct

krajských mandátů. Počet mandátů ovlivní i stranické pokladny, každá politická strana totiž získá za jednotlivého krajského zastupitele příspěvek 237 500 Kč ročně. So-

ciální demokraté tak za 205 mandátů dostanou téměř 49 milionů korun, komunisté za 182 mandátů 43 milionů a ODS se 102 zastupiteli 24 miliony korun.

Výsledky hlasování - Moravskoslezský kraj

Počet volených členů	Okrsky celkem	Voliči v seznamu	Vydané obálky	Volební účast v %	Odevzdané obálky	Platné hlasy	% platných hlasů
65	1 318	1 011 801	335 622	33,17	334 773	319 979	95,58

číslo	Kandidátní listina	Platné hlasy celkem	v %	Mandáty celkem
7	Volte Pr. Blok www.cibulka.net	2 452	0,76	-
8	Strana Práv Občanů Zemanovci	14 596	4,56	-
20	Moravané	1 878	0,58	-
22	Nár. socialisté - levice 21. stol.	833	0,26	-
25	Suverenita - Blok JB pro MSK	3 707	1,15	-
26	Nezávislí	18 311	5,72	5
27	Koalice KONS a SsČR	910	0,28	-
43	Komunistická str. Čech a Moravy	72 912	22,78	20
51	Strana zelených	8 940	2,79	-
53	DSSS – Stop nepřizpůsobivým!	6 908	2,15	-
54	Sdružení nezávislých kandidátů	5 061	1,58	-
60	Česká str. sociálně demokratická	87 688	27,40	24
65	Republ. str. Čech, Moravy a Slezska	700	0,21	-
70	Občanská demokratická strana	31 744	9,92	9
77	Strana svobodných občanů	2 041	0,63	-
78	Hn. na podporu dobrovol. hasičů	2 779	0,86	-
81	Protest - nevolím parlam. strany	3 604	1,12	-
83	Komunistická str. Československa	6 578	2,05	-
84	Křesť. demokr. unie - Čs. str. lid.	27 536	8,60	7
86	TOP 09 a Starostové pro MSK	13 826	4,32	-
93	Česká pirátská strana	6 975	2,17	-

Prefereční hlasy pro jednotlivé kandidáty na Rýmařovsku

		Břidličná	Dětrchov	Dolní Moravice	Horní Město	Jířkov	Lomnice	Malá Morávka	Malá Štáhle	Rýmařov	Ryžoviště	Stará Ves	Tyrlkov	Václavov u Bruntálu	Velká Štáhle	Celkem
Kala Jaroslav Ing.	ČSSD	62	2	23	12	11	1	17	8	510	33	23	12	8	8	730
Koňářík Bronislav Mgr.	KSČM	21	7	2	18	1	2	3	0	156	4	7	5	3	2	231
Kudelová Helena Ing.	ČSSD	26	1	11	5	2	3	11	5	129	9	4	4	4	4	218
Kluda Petr Ing.	TOP 09 a starostové	14	1	10	2	3	5	7	1	98	3	19	1	2	6	172
Krušinová Alena Mgr.	ČSSD	12	1	6	5	1	2	3	4	67	4	3	1	8	2	119
Bačgoň Pavel	KSČM	32	9	2	3	0	4	3	2	42	3	2	0	7	10	119
Staňková Marcela Mgr. DiS.	KDU-ČSL	14	1	3	4	0	2	0	1	80	1	3	0	0	2	111
Vepřek Roman	ODS	2	0	0	2	0	0	3	0	88	0	4	2	0	0	101
Servus Bohumil MUDr.	KDU-ČSL	4	0	1	3		3	0	1	71	1	1	1	0	2	88
Rys Petr Ing. MBA	TOP 09 a starostové	15	5	8	2	3	5	2	1	29	3	7	0	2	5	87
Dworoková Jiřina	KSČM	15	9	1	6	0	1	4	0	29	4	0	2	4	6	81
Kamenec Bohumír	TOP 09 a starostové	31	2	4	2	2	3	2	1	17	3	2	0	0	6	75
Baráthová Alena Ing.	KSČM	15	7	1	3	0	0	3	0	27	2	1	1	10	4	74
Babka Josef JUDr.	KSČM	15	5	0	3	0	5	3	0	33	1	5	1	1	1	73

Výsledky voleb - jednotlivé obce Rýmařovska

Břidličná

Voličů celkem: 2 967
 Volební účast: 828
 Volební účast v %: 27,91
 Platných hlasů: 809

	Platných hlasů	
	celkem	v %
Česká str.sociálně demokrat.	263	32,5
Komunistická str.Čech a Moravy	213	26,32
TOP 09 a Starostové pro MSK	53	6,55
Občanská demokratická strana	49	6,05
Křesť.demokr.unie-Čs.str.lid.	34	4,2
Moravané	26	3,21
Strana Práv Občanů ZEMANOVCÍ	25	3,09
DSSS-STOP NEPŘÍZPŮSOBIVÝM!	24	2,96
NEZÁVISLÍ	19	2,34
REPUBL.STR.ČECH,MORAVY A SLEZ.	16	1,97
Česká pirátská strana	14	1,73
Komunistická str.Českosloven.	13	1,6
Protest-nevolím parlam.strany	12	1,48
Strana zelených	11	1,35
Strana svobodných občanů	10	1,23
SUVERENITA - Blok JB pro MSK	9	1,11
SDRUŽENÍ NEZÁVISLÝCH KANDIDÁTŮ	8	0,98
Volte Pr.Blok www.cibulka.net	7	0,86
Hn. na podporu dobrovol.hasičů	3	0,37

Dětřichov nad Bystřicí

Voličů celkem: 365
 Volební účast: 106
 Volební účast v %: 29,04
 Platných hlasů: 105

	Platných hlasů	
	celkem	v %
Komunistická str. Čech a Moravy	42	40
Česká str.sociálně demokrat.	22	20,95
Komunistická str. Českosloven.	9	8,57
DSSS-STOP NEPŘÍZPŮSOBIVÝM!	6	5,71
TOP 09 a Starostové pro MSK	6	5,71
Protest-nevolím parlam.strany	5	4,76
SUVERENITA - Blok JB pro MSK	3	2,85
Česká pirátská strana	3	2,85
NEZÁVISLÍ	2	1,9
Občanská demokratická strana	2	1,9
Volte Pr. Blok www.cibulka. net	1	0,95
Moravané	1	0,95
Strana zelených	1	0,95
REPUBL. STR. ČECH, MORAVY A SLEZ.	1	0,95
Křesť. demokr. unie-Čs. str. lid.	1	0,95

Dolní Moravice

Voličů celkem: 332
 Volební účast: 101
 Volební účast v %: 30,42
 Platných hlasů: 98

	Platných hlasů	
	celkem	v %
Česká str.sociálně demokrat.	35	35,71
Komunistická str.Čech a Moravy	18	18,36
TOP 09 a Starostové pro MSK	14	14,28
Křesť.demokr.unie-Čs.str.lid.	8	8,16
Strana Práv Občanů ZEMANOVCÍ	7	7,14
Moravané	6	6,12
NEZÁVISLÍ	2	2,04
Občanská demokratická strana	2	2,04
Komunistická str.Českosloven.	2	2,04
Strana zelených	1	1,02
DSSS-STOP NEPŘÍZPŮSOBIVÝM!	1	1,02
REPUBL.STR.ČECH,MORAVY A SLEZ.	1	1,02
Česká pirátská strana	1	1,02

Horní Město

Voličů celkem: 785
 Volební účast: 189
 Volební účast v %: 24,08
 Platných hlasů: 182

	Platných hlasů	
	celkem	v %
Komunistická str.Čech a Moravy	95	52,19
Česká str.sociálně demokrat.	34	18,68
Občanská demokratická strana	11	6,04
Křesť.demokr.unie-Čs.str.lid.	11	6,04
DSSS-STOP NEPŘÍZPŮSOBIVÝM!	6	3,29
Strana Práv Občanů ZEMANOVCÍ	5	2,74
NEZÁVISLÍ	5	2,74
Komunistická str.Českosloven.	3	1,64
TOP 09 a Starostové pro MSK	3	1,64
Nár.socialisté-levice 21.stol.	2	1,09
Protest-nevolím parlam.strany	2	1,09
Volte Pr.Blok www.cibulka.net	1	0,54
Moravané	1	0,54
Strana zelených	1	0,54
Hn.na podporu dobrovol.hasičů	1	0,54
Česká pirátská strana	1	0,54

Jiříkov

Voličů celkem: 247
 Volební účast: 53
 Volební účast v %: 21,46
 Platných hlasů: 51

	Platných hlasů	
	celkem	v %
Česká str.sociálně demokrat.	23	45,09
Komunistická str.Čech a Moravy	8	15,68
Česká pirátská strana	5	9,8
Strana Práv Občanů ZEMANOVCÍ	3	5,88
Strana zelených	3	5,88
TOP 09 a Starostové pro MSK	3	5,88
Občanská demokratická strana	2	3,92
Strana svobodných občanů	2	3,92
Volte Pr.Blok www.cibulka.net	1	1,96
NEZÁVISLÍ	1	1,96

Malá Morávka

Voličů celkem: 594
 Volební účast: 184
 Volební účast v %: 30,98
 Platných hlasů: 176

	Platných hlasů	
	celkem	v %
Česká str.sociálně demokrat.	44	25
Komunistická str.Čech a Moravy	34	19,31
TOP 09 a Starostové pro MSK	30	17,04
Občanská demokratická strana	14	7,95
Strana Práv Občanů ZEMANOVCÍ	13	7,38
Křesť.demokr.unie-Čs.str.lid.	8	4,54
Česká pirátská strana	6	3,4
NEZÁVISLÍ	5	2,84
Moravané	4	2,27
Strana svobodných občanů	4	2,27
DSSS-STOP NEPŘÍZPŮSOBIVÝM!	3	1,7
Volte Pr.Blok www.cibulka.net	2	1,13
SDRUŽENÍ NEZÁVISLÝCH KANDIDÁTŮ	2	1,13
Hn.na podporu dobrovol.hasičů	2	1,13
SUVERENITA - Blok JB pro MSK	1	0,56
Strana zelených	1	0,56
REPUBL.STR.ČECH,MORAVY A SLEZ.	1	0,56
Protest-nevolím parlam.strany	1	0,56
Komunistická str.Českosloven.	1	0,56

Lomnice

Voličů celkem:	417
Volební účast:	116
Volební účast v %:	27,82
Platných hlasů:	114

	Platných hlasů	
	celkem	v %
Komunistická str.Čech a Moravy	42	36,84
Česká str.sociálně demokrat.	23	20,17
Křesť.demokr.unie-Čs.str.lid.	10	8,77
TOP 09 a Starostové pro MSK	10	8,77
Moravané	4	3,5
NEZÁVISLÍ	4	3,5
Strana Práv Občanů ZEMANOVCÍ	3	2,63
SUVERENITA - Blok JB pro MSK	3	2,63
DSSS-STOP NEPŘÍZPŮSOBIVÝM!	3	2,63
Občanská demokratická strana	3	2,63
SDRUŽENÍ NEZÁVISLÝCH KANDIDÁTŮ	2	1,75
Komunistická str.Českosloven.	2	1,75
Volte Pr.Blok www.cibulka.net	1	0,87
Strana zelených	1	0,87
REPUBL.STR.ČECH,MORAVY A SLEZ.	1	0,87
Strana svobodných občanů	1	0,87
Protest-nevolím parlam.strany	1	0,87

Malá Štáhle

Voličů celkem:	123
Volební účast:	50
Volební účast v %:	40,65
Platných hlasů:	47

	Platných hlasů	
	celkem	v %
Česká str.sociálně demokrat.	17	36,17
Komunistická str.Čech a Moravy	11	23,4
Křesť.demokr.unie-Čs.str.lid.	4	8,51
NEZÁVISLÍ	3	6,38
DSSS-STOP NEPŘÍZPŮSOBIVÝM!	2	4,25
Protest-nevolím parlam.strany	2	4,25
Komunistická str.Českosloven.	2	4,25
Česká pirátská strana	2	4,25
Volte Pr.Blok www.cibulka.net	1	2,12
Strana Práv Občanů ZEMANOVCÍ	1	2,12
SUVERENITA - Blok JB pro MSK	1	2,12
TOP 09 a Starostové pro MSK	1	2,12

Ryžoviště

Voličů celkem:	529
Volební účast:	135
Volební účast v %:	25,52
Platných hlasů:	127

	Platných hlasů	
	celkem	v %
Česká str.sociálně demokrat.	59	46,45
Komunistická str.Čech a Moravy	28	22,04
Občanská demokratická strana	7	5,51
Volte Pr.Blok www.cibulka.net	5	3,93
Strana Práv Občanů ZEMANOVCÍ	5	3,93
Moravané	5	3,93
Komunistická str.Českosloven.	4	3,14
NEZÁVISLÍ	3	2,36
Křesť.demokr.unie-Čs.str.lid.	3	2,36
TOP 09 a Starostové pro MSK	3	2,36
SUVERENITA - Blok JB pro MSK	2	1,57
DSSS-STOP NEPŘÍZPŮSOBIVÝM!	2	1,57
REPUBL.STR.ČECH,MORAVY A SLEZ.	1	0,78

Stará Ves

Voličů celkem:	450
Volební účast:	167
Volební účast v %:	37,11
Platných hlasů:	154

	Platných hlasů	
	celkem	v %
Česká str.sociálně demokrat.	42	27,27
Komunistická str.Čech a Moravy	38	24,67
TOP 09 a Starostové pro MSK	29	18,83
Křesť.demokr.unie-Čs.str.lid.	8	5,19
Strana Práv Občanů ZEMANOVCÍ	7	4,54
Občanská demokratická strana	6	3,89
Moravané	4	2,59
Strana zelených	4	2,59
Česká pirátská strana	4	2,59
NEZÁVISLÍ	3	1,94
Protest-nevolím parlam.strany	3	1,94
Volte Pr.Blok www.cibulka.net	2	1,29
Koalice KONS a SsČR	1	0,64
DSSS-STOP NEPŘÍZPŮSOBIVÝM!	1	0,64
REPUBL.STR.ČECH,MORAVY A SLEZ.	1	0,64
Komunistická str.Českosloven.	1	0,64

Tvrdkov

Voličů celkem:	201
Volební účast:	75
Volební účast v %:	37,31
Platných hlasů:	72

	Platných hlasů	
	celkem	v %
Komunistická str.Čech a Moravy	26	36,11
Česká str.sociálně demokrat.	20	27,77
Občanská demokratická strana	9	12,5
Komunistická str.Českosloven.	6	8,33
Strana Práv Občanů ZEMANOVCÍ	2	2,77
Moravané	2	2,77
Křesť.demokr.unie-Čs.str.lid.	2	2,77
Volte Pr.Blok www.cibulka.net	1	1,38
NEZÁVISLÍ	1	1,38
Strana zelených	1	1,38
TOP 09 a Starostové pro MSK	1	1,38
Česká pirátská strana	1	1,38

Václavov u Bruntálu

Voličů celkem:	405
Volební účast:	104
Volební účast v %:	25,68
Platných hlasů:	101

	Platných hlasů	
	celkem	v %
Komunistická str.Čech a Moravy	33	32,67
Česká str.sociálně demokrat.	22	21,78
Občanská demokratická strana	7	6,93
TOP 09 a Starostové pro MSK	7	6,93
Moravané	5	4,95
NEZÁVISLÍ	5	4,95
SUVERENITA - Blok JB pro MSK	3	2,97
SDRUŽENÍ NEZÁVISLÝCH KANDIDÁTŮ	3	2,97
REPUBL.STR.ČECH,MORAVY A SLEZ.	3	2,97
Komunistická str.Českosloven.	3	2,97
Strana Práv Občanů ZEMANOVCÍ	2	1,98
Protest-nevolím parlam.strany	2	1,98
Křesť.demokr.unie-Čs.str.lid.	2	1,98
Česká pirátská strana	2	1,98
Strana zelených	1	0,99
Hn.na podporu dobrovol.hasičů	1	0,99

Velká Štáhle

Voličů celkem:	292
Volební účast:	81
Volební účast v %:	27,74
Platných hlasů:	77

	Platných hlasů	
	celkem	v %
Komunistická str. Čech a Moravy	26	33,76
Česká str. sociálně demokrat.	25	32,46
TOP 09 a Starostové pro MSK	7	9,09
DSSS-STOP NEPŘÍZPŮSOBIVÝMI	3	3,89
Občanská demokratická strana	3	3,89
Strana Práv Občanů ZEMANOVCÍ	2	2,59
SUVERENITA - Blok JB pro MSK	2	2,59
Komunistická str. Českosloven.	2	2,59
Křesť. demokr. unie-Čs.str.lid.	2	2,59
Nár. socialisté-levice 21.stol.	1	1,29
Koalice KONS a SsČR	1	1,29
SDRUŽENÍ NEZÁVISLÝCH KANDIDÁTŮ	1	1,29
REPUBL. STR. ČECH, MORAVY A SLEZ.	1	1,29
Česká pirátská strana	1	1,29

Nejvyšší volební účast v Rýmařově měl okrsek č. 9 v místní části Ondřejov, druhá nejvyšší byla v okrsku č. 5 (ulice Hornoměstská, Lidická a Větrná) a třetí v okrsku č. 6 (náměstí Svobody a ulice Nerudova, Pivovarská, Radniční a 1. máje). Nejnižší účast zaznamenal okrsek č. 4 (nám. Míru, Školní nám., Národní ul. 2 - 15 a Příkopy). Celková volební účast v Rýmařově byla 31,63 %. Z Rýmařovska se do zastupitelstva kraje dostal pouze Ing. Jaroslav Kala. *JiKo, zdroj www.volby.cz*

Rýmařov

Rýmařov celkem	
Voličů celkem:	7 217
Volební účast:	2 283
Volební účast v %:	31,63
Platných hlasů:	2 198

	Platné hlasy	
	celkem	v %
Česká str. sociálně demokrat.	840	38,21
Komunistická str. Čech a Moravy	550	25,02
Občanská demokratická strana	201	9,14
TOP 09 a Starostové pro MSK	136	6,18
Křesť. demokr. unie-Čs.str.lid.	127	5,77
Strana Práv Občanů ZEMANOVCÍ	60	2,72
Strana zelených	47	2,13
Komunistická str. Českosloven.	45	2,04
Česká pirátská strana	30	1,36
DSSS-STOP NEPŘÍZPŮSOBIVÝMI	28	1,27
Volte Pr. Blok www.cibulka.net	27	1,22
NEZÁVISLÍ	25	1,13
Moravané	22	1
Protest-nevolím parlam.strany	20	0,9
SUVERENITA - Blok JB pro MSK	12	0,54
REPUBL. STR. ČECH, MORAVY A SLEZ.	8	0,36
Strana svobodných občanů	7	0,31
SDRUŽENÍ NEZÁVISLÝCH KANDIDÁTŮ	6	0,27
Hn. na podporu dobrovol. hasičů	3	0,13
Nár. socialisté-levice 21.stol.	2	0,09
Koalice KONS a SsČR	2	0,09

Získat nájemní byt města je jednodušší

Rada města na posledním jednání 8. října upravila Pravidla pro hospodaření s nájemními byty v majetku města. Byty v současné době rozdělujeme do dvou velkých skupin - na byty nabízené za nejvyšší nabídku smluvního nájemného (dražené) a byty

za základní nájemné. Samostatnou skupinu tvoří byty zvláštního charakteru v domech s pečovatelskou službou a chráněné byty určené pro starobní a invalidní důchodce.

U bytů dražených byla dosud podmínkou uzavření nájemní

smlouvy povinnost složit předem 12násobek vydraženého nájemného. Tato záloha je nově snížena na šestinásobek. Původní výše zálohy mnoho zájemců o přidělení bytu odradila. Touto změnou se prvotní investice nájemníka významně snižuje a možnost získat byt dostává větší počet zájemců.

Podmínky přidělení bytu za tzv. základní nájemné se nemění. Žádosti o přidělení těchto bytů jsou bodově ohodnoceny, a který uchazeč získá více bodů, tomu je byt přidělen.

Prioritou města je přidělovat byty zejména vlastním občanům. Byt může být přidělen i lidem, kteří nemají v Rýmařově trvalý pobyt, ale mají zde zaměstnání. Každý takový člověk ovšem znamená pro město nemalou finanční zátěž (spojenou zejména s produkcí odpadu), kdy výhody

plynoucí z jeho trvalého pobytu čerpá jiná obec. Příjem do rozpočtu obce se totiž odvíjí od počtu jejich obyvatel.

Z těchto důvodů rada města schválila úpravu pravidel spočívající v povinnosti uchazeče, který uzavře nájemní smlouvu k bytu, přihlásit se do 15 pracovních dnů k trvalému bydlišti na adrese přiděleného bytu. Před obnovením nájemní smlouvy bude přezkoumáno, zda nájemce tuto povinnost splnil. V případě, že tato povinnost nebyla splněna, může rada města rozhodnout o zkrácení původní doby nájmu nebo neuzavření nové nájemní smlouvy.

Nabídka všech volných bytů ve vlastnictví města je pravidelně zveřejňována na úřední desce města a na www.rymarov.cz.

Ing. Lenka Vavříčková, ředitelka Byttermu Rýmařov, p. o.

Dům na ul. 1. máje č. 1 a 3

Zpravodajský servis ve zkratce

Plán zimní údržby místních komunikací

Rada města Rýmařova se na jednání 8. října 2012 usnesla vydat Nařízení města Rýmařova č. 02/2012, o rozsahu, způsobu a lhůtách pro odstraňování závdav ve schůdnosti na místních komunikacích a o úsecích místních komuni-

kací, na kterých se pro jejich malý dopravní význam nezajišťuje schůdnost odstraňováním sněhu a náledí. Součástí tohoto nařízení je Plán zimní údržby místních komunikací pro období od 1. 11. 2012 do 31. 3. 2013.

S plánem zimní údržby se mohou čtenáři podrobně seznámit na internetových stránkách města Rýmařova http://www.rymarov.cz/files/vyhlasaky/plan_uzrby.pdf.

Převzato z webových stránek města

Městské služby Rýmařov, s. r. o., oznamují: že bude proveden mobilní svoz nebezpečného a objemného odpadu

pro místní části Janovice, Jamartice, Ondřejov, Stránské

10. listopadu 2012 od 8.00

pro město Rýmařov

1. etapa -17. listopadu 2012 od 8.00

2. etapa -24. listopadu 2012 od 8.00

I. etapa

ulice: Pivovarská, Strálecká, Havlíčkova, Národní, Radniční, Jungmannova, Máchova, Mlýnská, Komenského, Husova, nám. Míru, Školní nám., Příkopy, Rudé armády, Opavská (po ulici U Lomu), Harrachov, Bezručova, U Potoka, Žižkova, Revoluční, Dukelská, Úvoz, tř. Hrdinů, Tomáše Matějky, Lipová, Okružní (po Dům zdraví), Nádražní, Na Stráni, Pod Svahem, Zahradní, Marxova, Na Vyhlídce, 8. května a ostatní ulice, které náležejí do spádové oblasti těchto ulic.

II. etapa

ulice: nám. Svobody, K. Čapka, Divadelní, Bartáková, Jesenická, U Lomu, U Rybníka, Opavská (od Leny), Pivovarská, 1. máje, Sadová, J. Sedláka, Palackého, Jelínkova, Sokolovská, J. Fučíka, Karla Schinzela, Nerudova, Hornoměstská, Lidická, Větrná a ostatní ulice, které náležejí do spádové oblasti těchto ulic.

Nebezpečným odpadem se rozumí staré léky, autobaterie, monočlánky, zbytky ředidel, barev, lepidel a rozpouštědel, motorové oleje, absorbční činidla a jiné filtrační materiály, olejové filtry, zářivky, teploměry a jiné předměty s obsahem rtuti, chladicí zařízení obsahující freony, fotochemikálie.

Občané, kteří se chtějí zbavit nebezpečných odpadů, předají osobně tyto odpady pracovníkům Městských služeb Rýmařov, s. r. o., kteří mobilní svoz provádějí. Tekuté nebezpečné odpady **nebudou** odebírány, tyto lze uložit pouze v recyklačním dvoře a odpadovém centru.

Objemným odpadem se rozumí komunální odpad, který nelze pro jeho rozměry uložit do sběrných nádob na zbytkový komunální odpad. Jde především o vysloužilý nábytek a jeho části, staré koberce, linolea, televize, pračky, kamna, bojler, pneumatiky apod.

Druhotné suroviny lze ukládat do kontejnerových hnízd nebo na recyklačním dvoře a v odpadovém centru, směsný komunální odpad do popelnice nebo kontejnerů k tomu určených.

Zároveň upozorňujeme, že součástí separačního systému města Rýmařova je:

- 1. recyklační dvůr na Palackého ulici**, otevřen po - pá 9.00 -16.30, so 8.00 - 13.00
- 2. odpadové centrum na ulici 8. května**, otevřeno po - pá 6.00 -16.30, so 8.00 - 13.00

UPOZORNĚNÍ PRO OBČANY !

Dle zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, je za nepovolené ukládání odpadů před recyklačním dvorem, odpadovým centrem i na jiných místech možno dle ustanovení § 47 odst. 1 písm. h) uložit pokutu do výše 50 000 Kč.

Jedna paní povídala

V této rubrice reagujeme na podněty občanů a zabýváme se citlivými tématy, jež se stávají náplní hovorů na ulici či v hospodě a jsou podle svých mluvčích nedostatečně řešeny. Rubrika by měla sloužit tomu, aby byly problémy občanů, které nejsou doceněny, znovu otevírány.

Nebudeme se bránit ani anonymním podnětům, pokud budou slušné, neurážející, nevulgární, nebudou porušovat tiskový zákon a budou v souladu se ctí, morálkou a důstojností.

Čtenářské příspěvky budeme postupně zpracovávat a řešit s pověřenými a kompetentními

osobami. Čtenářské příspěvky mohou být redakci zaslány prostřednictvím e-mailu rymhor@seznam.cz nebo na adresu redakce Bartáková 21, 795 01 Rýmařov, případně mohou být vhozeny do schránky redakce u vchodu do Střediska volného času na téže adrese.

Chlubí se ČSSD cizím peřím?

Dobrý den, pan Ing. Jaroslav Kala, předseda místní organizace ČSSD Rýmařov, zastupitel za Moravskoslezský kraj a místostarosta města Rýmařova, v Horizontu č. 18/2012 uveřejnil na str. 32 inzerát k volbám do krajského zastupitelstva, ve kterém prezentuje svou práci pro Rýmařov a okolní obce. Z textu a připojených

fotografií vyplývá, že se ČSSD zasloužilo o získání celé řady dotací z Regionálního operačního programu (ROP) Moravskoslezsko pro naše město.

Žádám touto cestou Ing. Kalu o vysvětlení, jak konkrétně ČSSD k těmto úspěchům přispělo? Z webových stránek ROP (www.r-moravskos-

lezsko.cz) vyplývá, že tento program je financován výlučně ze strukturálních fondů EU, takže podle mého názoru nemá kraj, potažmo ČSSD, na rozhodování o těchto penězích žádný vliv. Mám dojem, že se Ing. Kala chlubí cizím peřím.

Omlouvám se, že neuvádím své jméno

odpovídá Ing. Jaroslav Kala

Udělán výjimku a na anonym odpovím. Regionální operační program Moravskoslezsko NUTS II je totožný s Programovým prohlášením Rady Moravskoslezského kraje na volební období 2008-2012. Na přípravě tohoto Programového prohlášení jsem se aktivně podílel v klubu krajských zastupitelů

ČSSD a jsem pod ním podepsán. V roce 2008 jsem kandidoval do zastupitelstva kraje s tím, že se budu snažit prosazovat rovnoměrný rozvoj kraje a pomoci ekonomicky postiženým regionům dotacemi z krajských zdrojů, o kterých jsem psal v RH č. 12/2012. Na roky 2007-2012 bylo vyčleněno ze struk-

turálních fondů EU na ROP Moravskoslezsko přes 716 mil. eur, o které mohli žádat zástupci veřejného sektoru, neziskového sektoru i podnikatelů. Řídícím orgánem ROP Moravskoslezsko je regionální rada, která spravuje a rozděluje peníze z daného programu. V této regionální radě jsou za-

stoupení i radní za ČSSD.

Základem úspěchu žádosti o dotaci je mít dobře a kvalitně zpracovaný projekt. To naši úředníci na MěÚ umí, za což bych jim chtěl poděkovat. Náš klub zastupitelů ČSSD se v minulém období pravidelně scházel a pracoval. Na této platformě jsem mohl prosazovat a hájit zájmy našeho města a okolí.

V minulém volebním období 2008-2012 jsem byl zvolen předsedou investiční komise rady kraje a členem dopravního výboru.

Uvedu příklad: jako člen dopravního výboru jsem tři roky usiloval o rekonstrukci silnice II/449 Rýmařov - Ondřejov II., stavbu, která je financována z ROP. Původně měla být financována z krajských peněz, ale naskytla se možnost profinancovat stavbu z ROP, a tak bylo zase všechno na začátku. Někdo stavbu musel prosadit do tzv. Bílé knihy, někdo stále musel sledovat, aby projekt „nespadl pod čáru“. Někdo ten kraj vedl, a já se jako člen ČSSD za to, co se udělalo ve volebním ob-

dobí 2008-2012 pro Rýmařov, nestydím.

V uvedeném článku jsem chtěl pouze shrnout výsledky, kterých se podařilo našemu regionu dosáhnout za současného vedení kraje, kterému dominovala Česká strana sociálně demokratická. Samozřejmě, jednotlivec sám nic nezmuže. Ale podařilo se mi přesvědčit členy klubu ČSSD a jako tým jsme tyto projekty na kraji prosadili.

Ing. Jaroslav Kala

Dálkový výslech

František Filip

Věk: 48 let

Povolání: OSVČ

Záliby: rodina, četba, hudba, příroda

Co lidí na vás štve?

Tak to nevím, na to se musíte zeptat jich.

Co je pro vás největší odměna?

Šťastná, spokojená rodina.

Zavřete oči, kde se objevíte?

Na naší chalupě s rodinou, přáteli - slunce, pohoda, grilování a vše, co k tomu patří.

Jste „rýmařovská duše“?

Sice jsem se nenarodil přímo v Rýmařově, ale bydlím zde s malou přestávkou od narození, takže jsem.

Máte v Rýmařově svoje oblíbené místo?

Není to přímo ve městě, ale v malé vesničce kousek od Rýmařova, kde máme chalupu. Zde trávíme většinu volného času.

Co vás dovede rozžhavit doběla?

Pomluvy, závist, lidská hloupost, někteří politici.

Co obdivujete na ženách?

Jejich krásu, inteligenci, šarm.

Jakou knížku máte rozečtenou na nočním stolku?

U postele syna je to knížka *Kvak a Žbluňk jsou kamarádi*, kterou čteme před spaním, na mém nočním stolku je momentálně *Perlička na dně* Bohumila Hrabala a kniha Sabiny Slonkové *Spis Rath*.

Kterou známou knihu jste nedočel?

Snažím se dočíst všechny knihy do konce, ale u jedné se mi to nepodařilo, a tou je Bible (i když se k ní čas od času vracím).

Ve kterém oddělení nákupního centra strávíte nejvíce času?

V knihkupectví a se synem v oddělení zvířátek a oddělení sportovních potřeb.

Koho byste pozval na večeři?

Rodinu a přátele, s kterými se dokážu uvolnit a zapomenout na starosti všedního dne.

Které jídlo byste nikdy nepozřel?

Myslím, že jsem dobrý strážník a neohrnu nos nad žádným jídlem (nejaději jím maso ve všech podobách a úpravách), ale přeče jen moc nemusím všelijaké ty dary moře.

Víno, ženy, zpěv - čeho byste se zřekl?

Vše spolu souvisí, takže se nevzdávám ani jednoho.

Úsměvně

Peníze - stelivo, či oběživo?

Který přístup k penězům nás dělá šťastnějšími - utrácení, nebo spoření?

„Peníze budou, my nebudeme,“ říkají ti, kdo utratí každou výplatu do poslední koruny, často mají všechno, na co si vzpomenou, pochopitelně kromě úspor. Jiní lidé šetří, protože „stát se může cokoli“.

Kdybyste zítra přišli o práci a vůbec o veškeré příjmy, jak dlouho by vaše rodina přežila z peněz, které máte našetřené? Nový průzkum ING Bank ukázal, že jsou to dva měsíce a osmnáct dnů. Jsme prý zodpovědnější než třeba Poláci a Slováci. Takových finančních aktiv jako Němci však nedosahujeme.

Přestože náš život ovládá konzum, nakupujeme obezřetněji. Ze všech stran slyšíme o nutnosti šetřit, celá ekonomika je vděčná za pravý opak - za utrácení. Každý trh má ale své limity. Svět peněz přinese připraveným četné příležitosti, pro nepřipravené to bude minové pole, kterému se navíc nedokážou vyhnout.

Pro mou kamarádku Janu jsou peníze každodenním stresorem. Jejím největším snem bylo

koupit si byt. Ten sen si splnila a teď? Jsou dny, kdy má na účtu dvacet korun, proto čerpá kontokorent. Žije tedy na dluh, navíc má půjčky. Dřív než spotřebič splatí, už je opotřebený. Minule jela na půjčku dokonce na dovolenou, mimochodem nevydařenou. Teď to bude rok splácet a jíst rohlíky a něco, čím ošidí žaludek.

Co kdyby náhodou přišla choroba? Raději nemyslet.

Peníze přinášejí pocit jistoty, bezpečí a snad i svobody. Začnu spořit až... Ne, začněte hned! Jinak si podřezáváme větev, na které sedíme. Otázka peněz třeba na důchod je důležitá, ale to je tak všechno. Pokývám hlavou, zapálím si cigaretu, vypiju koňáček, koupím nejnovější mobil, grilované kuře, kousek uheráčku, francouzský sýr, co je v ledničce? Už to vypadá unaveně, raději to pošlu do popelnice.

Psycholožka Lenka Bortlíková tvrdí, že neexistuje univerzální rada, jak zacházet s penězi. Odbornice říká: „Ujasněte si, jaké postavení mají peníze ve vztahu k vašim jiným životním hodnotám, kolik peněz potřebujete mít, abyste byli spokojení, a začněte hledat způsob, jak je získat.“

Musíme být aktivní a nečekat, že se ráno probudíme a budeme mít na účtu milión. To opravdu nefunguje.

Takže: stelivo, nebo oběživo? To ví bůh. Aby to nebyl výbuch! Ši

Školství

Jakub Slovák - v jedenácti letech mistrem světa

Jakub Slovák je na první pohled obyčejný jedenáctiletý kluk. Chodí do primy rýmařovského gymnázia, hraje fotbal, čte knížky Thomase Breziny, rád zpívá. Má ale ještě jeden koníček, který u kluků už tak obvyklý není - tanec. A v něm je Jakub opravdu dobrý. Vlastně nejlepší na světě. Před pár dny si totiž z Frankfurtu nad Mohanem přivezl titul mistra světa v moderním tanci.

Jakub tančí od první třídy. „Na hodiny tance chodila moje starší sestra. Chtěl jsem to taky zkusit a začalo mě to bavit,“ vysvětluje. Zpočátku se musel vyrovnávat s posměšky některých spolužáků, kteří nechápali, jak může kluk chodit tančovat. Kamarádi a rodiče mu ale fandili, a tak u tance zůstal. Brzy se ukázal jako velký talent. Navštěvuje hodiny tanečního oboru ZUŠ Rýmařov pod vedením choreografky Aleny Tomeškové, která letos učí 74 dětí, z toho jen čtyři kluky; Jakub je nejstarší z nich a zatím jediný, který jezdí na soutěže.

A na soutěžích se opravdu neztratí. Vyniká jako sólista i ve

formacích. Vloni získala skupina tanečnic z jeho ročníku za skladbu *Mařenka* 2. místo na mistrovství republiky, letos za choreografii *Tiché myšlenky* dokonce 1. místo. Jako sólista byl Jakub vyhlášen Talentem roku na soutěži O Popelčin střevíček, na republikovém mistrovství vyhrál se skladbou *Chlapec a píáno* dětskou kategorií a společně s dalšími dvěma sólistkami ZUŠ Michaelou Blaškovou a Anetou Janíkovou byl nominován na mistrovství světa.

Mezinárodní soutěž s názvem IDO World Jazz- and Modern Dance Championships 2012 and Ballet- and Productions World Cups se konala ve dnech 3.-7. října ve frankfurtské Fraport aréně. Trojice rýmařovských tanečnic byla zařazena do soutěže sólistů v moderním tanci; Míša Blašková před mezinárodní porotou vystoupila mezi juniorkami, Aneta Janíková v dětské kategorii dívek a Jakub Slovák v dětské kategorii chlapců.

„Holky soutěžily v obrovské konkurenci. Míša s dalšími 63 taneč-

nicemi, Anetka jako jedna z 33. Obě zatančily úžasně, ale přesto se do finále nedostaly. Z Češek nepostoupil ze základního kola téměř nikdo,“ uvedla Alena Tomešková, která s ředitelem ZUŠ Jiřím Tauferem tanečnic do Frankfurtu doprovázela.

Jakub měl určitou výhodu, že v jeho kategorii bylo přihlášeno jen sedm tanečnic. Jejich úroveň byla ale vysoká, a na zlato tak ani on, ani choreografka nepomýšleli. O to větší překvapení přišlo při vyhlášení výsledků. „Myslel jsem si, že budu rád, když skončím na třetím místě. Pak ale vyhlásili čtvrté, třetí, druhé a nakonec mě. Chvilí mi to vůbec nedocházelo,“ popsal Jakub moment, kdy se stal mistrem světa. Na druhém místě skončil Csaba Földing z Maďarska a jako třetí Polák Piotr Dudek.

Jakubův mistrovský titul je o to cennější, že je jedním ze dvou, které putovaly do České republiky. Kromě jedenáctiletého tanečnicka z Rýmařova zlato vybojovala ještě v hlavní věkové kategorii jazzového tance dvojice Katrin Cvinerová a Marco Běhal

z tanečního klubu Radost Impuls Bohumín.

Jakubův úspěch ocenil i starosta Rýmařova Petr Klouda. Ve středu 10. října si všechny tři tanečnický, jejich rodiče, vedoucí oboru Alenu Tomeškovou a ředitele ZUŠ Jiřího Taufera pozval na radnici, aby jim osobně pogratuloval. Mladým tanečnicům předal dárky a finanční poukaz na koupi knih. „Chtěli bychom poděkovat městu, základní umělecké škole a také Odborové organizaci RD Rýmařova za finanční podporu naší účasti na mistrovství. Jsem vděčná i rodičům za veškerou pomoc,“ dodala Alena Tomešková.

Jakub Slovák se chce tanci věnovat dál. Titul by si přál obhájit. Pokud se na světové mistrovství znovu dostane, bude už soutěžit mezi juniory. Se skladbou *Chlapec a píano* na hudbu Jana A. P. Kazcmarka, která mu přinesla zlatý úspěch, vystoupí ještě v sobotu 20. října na soutěži O Hanácký koláček v Olomouci a dokončí s ní žebříčkovou soutěž. Domácí publikum ji bude moci vidět 7. listopadu v rámci programu ZUŠ Rýmařov. ZN

Foto: archiv ZUŠ

ZUŠ Rýmařov připravuje velký koncert

Ve středu 19. září se v koncertním sále na Divadelní ulici uskutečnila ojedinělá akce. Sešla se zde asi padesátka obyvatel Rýmařova - příznivců naší ZUŠ, mezi nimi učitelé rýmařovských škol od mateřských po střední, někteří z členů městského zastupitelstva, zaměstnanci městského úřadu, knihovny, SVČ, rodiče žáků naší školy a mnoho dalších nadšenců, které spojuje zájem o hudbu a umění.

Ten večer byla na programu Óda na radost z Deváté symfonie

Ludwiga van Beethovena. Tentokrát se však nejednalo o koncert, na který si návštěvníci přijdou hudbu poslechnout. Hlavním důvodem, proč se všichni sešli, totiž bylo vytvořit velký pěvecký sbor a tuto slavnou skladbu si společně zazpívat. Pod dirigentským vedením ředitele ZUŠ Jiřího Taufera a za instrumentálního doprovodu učitelů naší školy se zpěvákům velmi rychle a úspěšně podařilo zvládnout jednotlivé zpěvní party a poté všechny tři hlasy spojit v působivý celek.

Vše šlo opravdu skvěle, a tak se už na třetí zkoušce ke sboru mohli připojit i žáci naší školy - členové školního orchestru Zuškaband, kteří celou ódu také pečlivě nastudovali, a mohli tak zpěv podpořit orchestrálním doprovodem. Závěrečný spontánní potlesk všech účastníků této zkoušky byl všem nejen odmě-

nou za vynaloženou snahu, ale i dokladem, že se společné dílo podařilo a že vzájemná spolupráce dětí a dospělých může být pro obě strany velmi podnětná a přínosná.

O tom, jak společné snažení hráčů i zpěváků dopadlo a jaký přineslo výsledkem, se mohou přesvědčit všichni zájemci z řad rý-

mařovské veřejnosti na velkém koncertu, který se uskuteční 7. listopadu v 18 hodin v sále místního kina. Zazní zde nejen Óda na radost, ale i další skladby z repertoáru Zuškabandu, školní rockové kapely či rytmického orchestru našich bubeníků. V několika vystoupeních se představí také žáci tanečního oboru, který

na naší škole velmi úspěšně funguje a sklízí cenné úspěchy i v mezinárodním měřítku.

Těšíme se na všechny, kdo svou účastí přijmete podpořit naše účinkující, a doufáme, že náš koncert pro vás bude příjemným zážitkem. Všechny srdečně zvou žáci a učitelé ZUŠ Rýmařov.

L. Janoušková

Gymnázium slaví 110 let

V letošním roce slaví Gymnázium Rýmařov 110 let od svého založení. Redakce Rýmařovského horizontu ve spolupráci s gymnáziem v letošním roce postupně uveřejňuje medailony zajímavých absolventů školy. Patří mezi ně i **Prof. PhDr. Dušan Šimek** a **Dr. akademický sochař Bořek Zeman**.

Vzpomínání na gymnaziální léta je po čtyřiačtyřiceti letech sice příjemné, ale už místy rozmlžené. Příběhy všedních dnů se proměňují v historky, které potěší jen jejich tehdejší aktéry, radosti, naděje i trápení a bolesti se zvlona ztiší a připomínají staré foto-

grafie. Jen v jednom jsou vzpomínky milosrdné: zůstáváme v nich dodnes mladí a určitě lepší a krásnější.

Vzdělání je pryč to, co nám zůstane, když zapomeneme všechno, čemu nás naučila škola. Hodně jsem toho zapomněl. Neumím už řešit diferenciální rovnice, napsat vzorec formaldehydu, nevymenuji dynastie na francouzském trůně ani díla českých Lumírovců, ale snad mi to odpustíte, páni profesoři Boudo, Vitásku, Bodo a Wiesnere. Ani možná nevíte, že jste mě naučili učit se a chtít se učit. Naučili jste mě ne shromažďovat informace, ale stavět vědění. Co víc bych si mohl přát.

Pomohli jste mi také, když jsem po dvanáctileté praxi na Generálním ředitelství SIGMY Olo-

mouc a ve Výzkumném ústavu odborného školství nastoupil v roce 1986 jako odborný asistent na Filosofické fakultě Palackého univerzity v Olomouci. Já, který nikdy nechtěl být učitelem, jsem se snažil učit tak, abych obstál ve vašich očích.

Snad se mi to podařilo, přestože jsem úřadoval dvacet let ve funkci vedoucího katedry a v letech 1996-2011 jsem mimo to pracoval jako proděkan pro organizaci a rozvoj své fakulty. A protože to patří k nezbytností působení na vysoké škole, v roce 1996 jsem se habilitoval a v roce 2008 získal titul profesora, prvního v ČR ve svém oboru. Ani to však nezabránilo tomu, abych zůstal už napořád studentem rýmařovského

gymnázia. Vlastně jsme se ani po maturitě nerozešli, jen někteří z učitelů už neprijdou na naše setkání. A přesto budou s námi. Jiří Kubita, Ctirad Boda a náš třídní Standa Vitásek... Už navždycky bude naši třídu držet pohromadě, tak jak ji držel tenkrát v šedesátých letech. Když jsme s Bořkem Zemanem vydali sbírky ilustrovaných čtyřverší *Po tichu* a *Po druhém tichu*, které jsme uváděli na Bořkových vernisážích v komunitním centru, byl na nás neskonale pyšný. Ne proto, že bychom se nějak proslavili, ale proto, že jsme se hlásili ke svému gymnáziu a ke své třídě. „Byla to moje třída“ nazval svou vzpomínku na roky, kdy s námi zakládal divadélko Rýma, jezdil po prázdninových brigádách, opravoval s námi školní chatu Evženka a jaksi mimochodem nás taky učil fyziku a chemii. Abych pravdu řekl, z fyziky a chemie už toho moc neumím, přestože jsem z obou předmětů dokonce ještě složil zkoušku na strojní fakultě, kam mě osud po maturitě nedopatřením zanesl.

Ale dá se nějak změřit, co všechno pro nás naši učitelé znamenali, když jsme už zapomněli skoro všechno, čemu nás naučili? Soudím, že z tohoto pohledu jsme docela slušně vzdělaná generace.

Prof. PhDr. Dušan Šimek

Autor: Bořek Zeman

Dušan Šimek: Básně

1
Otevři knihu na té stránce
která ti možná napoví
Jablko plave ve studánce
A kdo je vyloví?

2
A vlídné slovo
se zítra darem stane
Přes tichou poštu
tajně odeslané

3
Navěky je tu
co nikdo nevrátí
Co podzim léta
zlatem zaplatí

4
A mlha kolem mlha v nás
a paměť' bývá krátká
když neslitovný čas
nám dýchá na zrcátka

5
Kde najít otázky
pro naše odpovědi
vědí jen andělé
A ti to nepovědí

6
Ta obnažená slova
vyslovíš nazpaměť'
když nikdy bude znova
a příště bude teď'

7
Když dětské oči jednou zvažní
a bezstarostnost pomine
probudí se v nich anděl strážný
aby se staral o jiné

8
Tající bílá vločka
nás dělí od léta
A černá kočka počká
na vše co odlétá

9
Někdy je naděje jindy je strach
Slunce a oblaka zima a sníh
Čas padá v hodinách
přesýpacích

Tvrdil, že jen odpočívá

Na základě oznámení vyjela 27. září odpoledne hlídka policistů na Hornoměstskou ulici v Rýmařově. Zde se měla nacházet osoba, pravděpodobně silně podnapilá, která budila veřejné pohoršení. Na místě byl nalezen 27letý muž ležící na trávě v blízkosti komunikace. Po příjezdu policistů byl agresivní a odmítal komunikovat. Pomocí donucovacích prostředků byl zajištěn a po dechové zkoušce, která u něj prokázala hodnotu **3,73 promile** alkoholu v dechu, skončil na záchytné stanici v Opavě.

Noční vloupání

Rýmařovští policisté šetří případ vloupání, z něž si pachatel odnesl nemalou finanční částku. V noci z 28. na 29. září vnikl neznámý pachatel oknem do budovy firmy na Hornoměstské ulici v Rýmařově.

Vypáčil dveře do kanceláří, kde našel dvě příruční pokladny. Celkem si odtud odnesl okolo 90 tisíc Kč. Škoda poškozením zařízení se vyšplhala na 6 tisíc Kč.

Inkasoval peníze, ale práci nedokončil

36letý muž z Rýmařova je stíhán pro trestný čin podvodu. V dubnu 2012 uzavřel ústní dohodu o rekonstrukci bytového jádra v panelovém domě a vybral od poškozených finanční hotovost ve výši 130 tisíc Kč na zakoupení materiálu a vlastní rekonstrukci. Smlouvenou práci ale vykonal pouze zčásti a ani přes opakované výzvy zakázku nedokončil. Zákazníkům přitom nevrátil zůstatek hotovosti 78 tisíc Kč a peníze použil pro vlastní potřebu. V sobotu 13. října byl zadržen na Uherskohradištsku a eskortován do bruntálské policejní cely. Zároveň byl podán podnět na jeho umístění do vazby. *komisař por. Ing. Ivana Křištofová*

Jízda skončila pádem

V neděli 30. září došlo k havárii motocyklu na silnici mezi Václavovem a Malou Štáhlí. 36letý řidič motocyklu Yamaha FZS 600 pravděpodobně nepřizpůsobil rychlost jízdy stavu a profilu komunikace, v zatáčce vjel za okraj silnice a narazil do směrového sloupku. Řidič si způsobil lehké zranění krční páteře, z místa nehody jej záchranáři odvezli na vyšetření do nemocnice v Bruntále. Na motocyklu vznikla škoda ve výši 60 tisíc Kč.

Fota: PČR Bruntál

Řidič zřejmě usnul

V úterý 9. října odpoledne projížděl řidič s vozem Ford Fiesta po silnici mezi hranicemi okresu Olomouc a Ondřejovem. Pravděpodobně upadl do mikrosnánku a sjel za okraj komunikace, kde vozidlo čelně narazilo do stromu. Při nehodě utrpěl řidič pohmoždění hrudníku a nohy, jeho 20letý spolucestující vyvázl s tržným zraněním na obličeji. Oba byli převezeni k ošetření do nemocnice v Bruntále a poté propuštěni do domácího léčení.

Hasiči v terénu

V Malé Morávce shořela chata

Čtyři jednotky hasičů zasahovaly v noci na čtvrtek 4. října v Malé Morávce u požáru rekreační chaty. Oheň zničil prakticky celý objekt, předběžná škoda byla odhadnuta na 200 tisíc korun. Požár se obešel bez zranění.

Operační středisko hasičů informovali přes tísňovou linku o požáru málo využívané dřevěné chaty sousedé ve čtvrtek krátce po druhé hodině ranní. Na místo vyjela jednotka Hasičského záchranného sboru Moravskoslez-

ského kraje ze stanice v Rýmařově a společně s ní tři jednotky dobrovolných hasičů z Malé Morávky, Dolní Moravice a Karlovy Studánky. Již při příjezdu hasičů k místu požáru hořela celá chata. Hasiči dostali oheň pod kontrolu za čtvrt hodiny, dohašování jim zabralo další více než hodinu. Příčina vzniku požáru je v šetření.

*por. Mgr. Petr Kůdela,
tiskový mluvčí HZS MSK*

Foto: HZS MSK

Přehled nejbližších kulturních akcí SVČ Rýmařov

/ssp/ - akce pořádaná ve spolupráci s jiným pořadatelským subjektem

ŘÍJEN

25. 10. Benefiční koncert pro Kouzelnou buřinku - koncert /ssp/
Městské divadlo / 17:00 / vstupné 50,-

Tradiční benefiční koncert ve prospěch rýmařovského *Centra vzdělávání a zábavy pro mentálně postižené Kouzelná buřinka*. V kulturním programu se představí klienti Kouzelné buřinky a jejich kamarádi z *Polárky Bruntál, Vincentina Šternberk* a *Mariana Opava*. Vrcholem koncertu bude vystoupení rýmařovského dechového orchestru *Podolanka*.

LISTOPAD

5. 11. Ute Stein - DOSTANU TĚ NA JAHODY - divadlo/komedie
Městské divadlo / 19:30 / vstupné: předprodej 140,-, na místě 190,-

Světový dirigent, sužován rozmary hysterické operní pěvkyně, před ní nalézá úkryt v hotelu. Jednoho večera ho však navštíví tajemná krásná slečna. Hra německé autorky *Ute Steinové* mistrně vystihuje lidské vlastnosti, které dobře známe, u jiných je vehementně odsuzujeme, ale u sebe samých je s těžší nalézáme nebo nalézt spíše nechceme: chlapeckou ješitnost, sebelásku, kariérismus, intrikánství. Protože se ale jedná o opravdu dobrou komedii a protože autorkou je žena, je její pohled sice lehce ironický, ale dokáže v každé situaci najít také laskavý humor.

Hrají: Michaela Dolinová, Ivan Vyskočil, Zuza Ďurindová / Kateřina Urbanová, Yvetta Tannenbergerová, Matěj Merunka / Michal Slaný; Divadlo Metro Praha

7. 11. Velký koncert ZUŠ Rýmařov - koncert /ssp/
Městské divadlo / 18:00

Velká prezentace činnosti *ZUŠ Rýmařov*. Zazní *Óda na radost*, ale i další skladby z repertoáru *Zuškabandu*, školní rockové kapely či rytmického orchestru bubeníků. V několika vystoupeních se představí také žáci tanečního oboru, který sklízí cenné úspěchy i v mezinárodním měřítku.

9. 11. Filmový festival zimních sportů - film /ssp/
sál ZUŠ / 20:00 / vstupné 60,-

Celovečerní pásmo špičkových krátkých filmů, úspěšných na mezinárodních filmových festivalech. Sníh, led a adrenalin. Extrémní lyžování, zimní horolezecké výstupy, snowboarding, skialpinismus a další aktivity v zimní přírodě. Na programu večera budou snímky:

All. I. Can (USA) - o vášni pro lyžování a objevování dosud nesjetých míst v horách po celém světě

Baffin Babes (CAN/NOR) - čtyři ženy 80 dní na expedici bez záchodu a sprchy. Podívejte se na nejdelší lyžařskou cestu: 1200 km skrz arktickou pustinu podél kanadského ostrova *Baffin*

Cold (USA) - v únoru 2011 trojice horolezců uskutečnila úspěšný prvovýstup na *Gasherbrum II* (8035 m) v *Pakistánu*, 13. nejvyšší horu světa

Parallels (CAN) - freerideři na svazích olympijského střediska *Whistler* v rámci *World Ski and Snowboard Festival 2011*

Scottish Ice Trip (FRA) - kolébka a rájem zimního „mixového“ lezení je už přes sto let *Skotsko*.

Ueli Steck se vydal nejtěžší cestou na *Ben Nevis, The Secret* (X, 10)

Tatry krásné, Tatry mé... (ČR) - příběh milovníka *Vysokých Tater*, který touží nejbližší velehory nejen navštěvovat, ale také vlastnit

Ultim8 Separation (ČR) - projekt, který si klade za cíl mapovat českou freeskiingovou parkovou scénu a přiblížit tak freeskiing jako progresivní sport širšímu publiku

White Line (ČR) - když se dá banda nejlepších freeriderů dohromady, znamená to jediné: kvalitní podívanou a nádherné záběry

10. 11. Vladimír VÁCLAVEK - koncert

Na Růžku / 20:30 / vstupné: 60,-

Koncert rýmařovského rodáka, básníka, skladatele, kytaristy a zpěváka *Vladimíra Václavka* patří již několik let ke každoroční nabídce *Jazzclubu SVČ Rýmařov*. *Vladimír Václavěk* patří k tvůrcům, kteří se v druhé polovině 80. let minulého století podíleli na vzniku tzv. brněnské alternativní scény. Působil mimo jiné v legendárních kapelách *E* či *Dunaj*. Sólové koncerty *Vladimíra Václavka* neztrácejí nic z al-

ternativního „drajvu“ a dávají vyniknout „václavkovské“ poetice textů, která se již delší dobu opírá o kořeny východního šamanismu.

14. 11. O perníkovém dědkovi - divadlo/pohádka

Městské divadlo / 9: 45 / vstupné: 40,-

Perníkovému dědkovi a bábě se už nelíbí číhat na děti v perníkové chaloupce, a tak se vydají do světa hledat štěstí. Kvůli své nenasytlosti ovšem dědek zůstane uvězněn v chlívků s čuníkem a o pomoc musí požádat Mařenku...
Divadlo Andromeda Praha

17. 11. Mářč Fest - koncert /ssp/
Na Růžku / 19:00 / vstupné: 60,-

Koncert kapel z hudebního podzemí. Hosty domácích *Personality Laps* budou *Profesor LeFebvre* z *Kroměříže*, *Sudetia Non Cantat* z *Libiny*, *Aggressive Tyrants* ze *Světěle nad Sázavou* a *North Mores* ze *Zátora*.

SLUNÍČKO

Sluníčko
(rodiče a děti)

PO 15:30 - 17:30
ÚT, ČT 9:30 - 11:00

Sluníčková herna
(Pro nejmenší děti a rodiče)

ST 9:30 - 11:00

Kulturní okénko města Rýmařova

Citát: Říká se, že děti, blázni a filosofové mluví pravdu. Proto se děti bijí, blázni zavírají a filosofové nechápu.

Niccolo Paganini

ŘÍJEN 2012

25.10.	09:30	SVČ	Prázdňinová keramická dílna pro děti - podzimní krabička na poklady - 30Kč
25.10.	14:00	SVČ	Malujeme sluníčko - obrázek na zeď 30Kč
25.10.	14:00	SVČ	Výroba létajícího draka
26.10.	10:00	SVČ	prázdňinová PC herna
27.10.	10:00	Stráž	Drakiáda

www.svcrymarov.cz

Středisko volného času v Rýmařově
zve do kroužku

BASKETBALU

vždy v úterý v tělocvičně Gymnázia

13 - 18 let 16:00-17:30

vedoucí: M. Sedláček

s sebou:
sálou obuv, sportovní oblečení a zápisné 350 Kč / rok

Středisko volného času Rýmařov nově otevírá zajímavý kroužek

HÁZENÁ

pro děti od 7 - 12 let
po domluvě i starší

Středa 14:00 - 16:30 těl. Gymnázia

První trénink 17.10.2012

Vedoucí: J. Beierová
S sebou: sportovní oblečení, pití, botasky a dobrou náladu.
Více informací: tel.: 554 211 410,
605 589 557
Cena: 350Kč ročně

„Přijdi, hrej, bav se a hru si uživej.“
Těšíme se na Vás :)

Známa i neznámá výročí

20. 10. Den stromů, poprvé v USA 1872, na českém území 1906, tradice obnovena v roce 2000
20. 10. 1632 nar. Christopher Wren, anglický architekt (zemř. 25. 2. 1723) - 380. výročí narození
21. 10. 1917 nar. Dizzy Gillespie, vl. jm. John Birks Gillespie, americký jazzový hudebník a skladatel (zemř. 6. 1. 1993) - 95. výročí narození
23. 10. 1942 nar. Michael Crichton, americký prozaik a scenárista (zemř. 4. 11. 2008) - 70. výročí narození
23. 10. 1967 zemř. Jindřich Jindřich, skladatel a etnograf (nar. 5. 3. 1876) - 45. výročí úmrtí
25. 10. 1932 nar. Jan Špáta, filmový dokumentarista a publicista (zemř. 18. 8. 2006) - 80. výročí narození
26. 10. 1957 zemř. Nikos Kazantzakis, řecký spisovatel (nar. 18. 2. 1883) - 55. výročí úmrtí
27. 10. 1782 nar. Niccolo Paganini, italský houslista a skladatel (zemř. 27. 5. 1840) - 230. výročí narození
27. 10. 1917 nar. Pavel Tigrid, vl. jm. P. Schönfeld, spisovatel, publicista a politik (zemř. 31. 8. 2003) - 95. výročí narození
27. 10. 1952 zemř. Jirí Frejka, divadelní režisér, teoretik a pedagog (nar. 6. 4. 1904) - 60. výročí úmrtí
28. 10. Státní svátek ČR - Den vzniku samostatného československého státu v roce 1918
30. 10. 1932 zemř. Josef Šváb-Malostranský, herec, kabaretní komik a písničkář, průkopník českého filmu (nar. 16. 3. 1860) - 80. výročí úmrtí
31. 10. Den UNICEF
31. 10. 1632 pokřtěn Jan Vermeer van Delft, holandský malíř (po-hřben 15. 12. 1675) - 380. výročí křtu
31. 10. 1877 nar. Helena Malířová, prozaička (zemř. 17. 2. 1940) - 135. výročí narození
1. 11. 1907 zemř. Alfred Jarry, francouzský spisovatel (nar. 8. 9. 1873) - 105. výročí úmrtí
1. 11. 1972 zemř. Ezra Pound, americký básník, literární kritik a překladatel (nar. 30. 10. 1885) - 40. výročí úmrtí

Středisko volného času vás zve na

POČÍTAČOVÝ KURZ PRO DOSPĚLÉ

Kurz účastníky v seznámí s počítačem, programy MS Word, MS Excel, Zoner, Nero, a základy obsluhy internetu.

mírně pokročilí - první lekce :
Úterý 16. 10. 2012
17:00 - 18:30

začátečníci - první lekce:
Úterý 16. 10. 2012
10.00 - 11.30
zápisné 450,-

Více informací a přihlášky je možné si vyzvednout ve Středisku volného času Rýmařov nebo na www.svcrymarov.cz

Městská knihovna

Ženy Luďka Pavézky

V Týdnu knihoven (1.-7. října) byla zahájena nová výstava Galerie U Stromu poznání. Výtvarník, akademický sochař, designér a galerista Luďek Pavézka zde představuje kolekci aktů pod názvem *Žena stokrát jinak*.

Luďek Pavézka (1949) patří k výtvarníkům, které do Jeseníků přitahují kořeny a rodinné vazby. Narodil se v Bruntále, a přestože ho studia z rodiště odvedla, do re-

gionu se stále vrací, mimo jiné jako provozovatel rodinné galerie v penzionu U Řeky v Karlovicích. Vedle ní otevřel v roce 2010 také Art galerii Zlín, kde vystavuje vlastní díla a práce spřízněných tvůrců.

Galeristou a výtvarníkem je však Luďek Pavézka spíše ve volném čase, profesně se zabývá praktičtějším uplatněním svého talentu -

designérstvím. Vyučený soustružník kovů, absolvent Střední uměleckopřmyslové školy v Uherském Hradišti a zlínské katedry designu Vysoké školy uměleckopřmyslové v Praze začal nejprve pracovat v reklamní agentuře a později se prosadil jako návrhář předmětů denní potřeby, hraček, nábytku (jeho dílem jsou např. lavice na nádražích v Brně, Praze-Libni nebo Olomouci a také v ZOO Lešná) a hracích prvků pro dětská hřiště (na pražské Kampě). Za návrhy průmyslových výrobků získal Luďek Pavézka několik ocenění, mezi nimi zlatou medaili Welding v roce 1988 a Křišťálový jehlan za vynikající design v roce 1991.

Ve volné tvorbě, kterou podle vlastních slov dlouho zanedbával, se věnuje především figurální te-

matice. Po absolvování studia modeloval portréty, v současnosti se zaměřuje na ženské akty. Návštěvníci galerie knihovny mohou spatřit Pavézkovu „ženu stokrát jinak“ v provedení nejrůznějšími technikami. Vedle kreseb hnědou rudkou či černou tuhou a barevnými pastely je zde vystavena kolekce reliéfů, polyesterových s cínovou patinou i sekaných do dřeva. Převažuje žena v rouše Eviny s méně či více zdůrazněnými erotickými prvky, ve dvou případech se však objeví i motiv madony s dětátkem, tedy žena v mateřské úloze. Pro tu autor zvolil techniku reliéfu ve dřevě, který připomíná tradiční tvorbu lidových řezbářů.

Výstava Luďka Pavézky je v galerii U Stromu poznání otevřena do konce října. ZN

Grafoložka radí, jak se léčit psaním

Ve čtvrtek 4. října pozvala rýmařovská knihovna zájemce na besedu s grafoložkou Dagmar Kravčíkovou. Přednáška s podtitulem *Tajemství výkladu písma měla několik témat - vedle samotné podstaty grafologie pojednávala i o jejím využití v léčbě*.

Dagmar Kravčíková se ke studiu písma dostala poté, co si přečetla knihu Anny Šanové *Sám sobě grafologem*. Inspirována knihou si vyzkoušela rozbor vlastního písma a „*zhrozila se*“, co všechno o ní prozradilo. Tato zkušenost ji přivedla k hlubšímu studiu publikací o výkladu písma (Roberta Saudka, Viléma Schönfelda nebo Julie Flanderkové). Kniha *Změňte písmo, změňte život* Mary Dawn Gladsonové ji později nasměrovala ke grafoterapii. Od roku 2007 se oběma metodám věnuje profesionálně.

Grafologie patří mezi psychodia-

gnostické metody a je úspěšně využívána i v jiných oborech, např. v kriminalistice. Z poznatků grafologie se vychází při tvorbě školní předlohy písma, tedy vzoru, podle něž se děti v první třídě učí psát. V šesti letech se sice teprve utváří schopnost psát, charakteristické stránky osobnosti dítěte jsou už z velké části dané, ovlivněné vrozenou genetickou výbavou i získanými zkušenostmi, a do písma se začínou promítat velmi brzy - ve chvíli, kdy si dítě osvojí školní předlohu a začne si tvořit vlastní rukopis. Už snadnost, či obtíž při učení jednotlivých písmen je přitom ovlivněná tím, nakolik jsou rozvinuté vazby mezi buňkami v mozku. „*Z písma můžeme odhalit řadu informací o tom, jak funguje náš mozek. Rukopis je obrazem pisatelových vlastností promítnutým na papíře,*“ shrnula

Dagmar Kravčíková. Rukopis je podle jejích slov stejně jedinečný jako třeba otisky prstů a je průkazný, i když lidé v dospělejším věku píšou rukou jen málo.

Z písma lze tedy usuzovat na rozvinutost osobnosti a platí to i naopak - psaní pomáhá člověku se rozvíjet. Z pohledu grafologů je proto výhodnější písmo spojitě oproti novému typu známému pod názvem Comenia Script. Ten totiž přibližuje psanou formu písma tiskací podobě a rezignuje na vázanost písmen ve slovech (přerušení vazeb mezi písmeny podle grafologů odráží poruchy vazeb mezilidských). Své nevýhody má však i starší školní předloha. K používání tiskacích písmen v psaném projevu se pisatelé uchylují přirozenou cestou, jejich psaní je totiž rychlejší a jednodušší. Používání obou variant v psaném projevu - střídání psacích a tiskacích písmen - je přitom podle Dagmar Kravčíkové v pořádku. Svědčí o racionalizaci, věcnosti a snaze opřít se od emocí.

Tvar jednotlivých písmen dokáže pod drobnohledem grafologa prozradit i další detaily. Např. sklon písma doprava vypovídá o vstřícnosti, naopak sklon doleva o odstupu od okolí. Svůj smysl má velikost a tvar horních a dolních kliček, proměnlivost velikosti celých písmen nebo nečitelnost písma (ta je údajně projevem neúcty k adre-

sátovi textu).

Samostatný výklad věnovala Dagmar Kravčíková podpisům. Ty podle jejích slov fungují podobně jako vizitka - vypovídají o tom, jak chceme být vnímáni na veřejnosti. Proto se do podpisu často dostávají různé prvky stylizace. Závěr přednášky byl zaměřen na využití poznatků z analýzy rukopisu při léčbě. Grafoterapie pomáhá dosáhnout duševní rovnováhy jedince pomocí procvičování správných tvarů písmen. „*V písmu může být například nějaká smyčka, tah, který píšeme špatně a který vyjadřuje zápornou vlastnost, jíž bychom se chtěli zbavit. Psaní tohoto tahu můžeme nacvičovat do té doby, než se ho naučíme psát správně. Podstata je v tom, že když trénujeme to, co nám nejde, vytváříme mozkové spoje tam, kde jsou málo funkční nebo nejsou vůbec,*“ vysvětluje grafoložka. Terapie má přesná pravidla a patří k dlouhodobým metodám - intenzivní grafoterapie může trvat až dva roky. Podle tvrzení grafoterapeutů ovšem neslouží jen k odstraňování potíží, ale i k celkovému zkvalitnění života. „*Grafoterapie je podpůrnou záležitostí, kterou můžeme povzbudit přirozenou inteligenci, zhodnotit skryté vlohy, snížit stres a zvýšit radost z každodenního života,*“ uvádí Dagmar Kravčíková. ZN

Společenská kronika

Narodili se noví občanci

Aneta Klišíková	Rýmařov
Daniel Kristín	Stránské
Stella Filipová	Rýmařov
Tomáš Sámel	Janovice
Maxmilián Kanaloš	Rýmařov
Denisa Krhutová	Rýmařov
Simona Mušálková	Rýmařov

Blahopřejeme

jubilantům, kteří od předcházejícího vydání oslavili 80 let a více

Marie Vološínová - Rýmařov	80 let
Jolana Ondrová - Rýmařov	80 let
Anna Rotterová - Rýmařov	80 let
Žofie Martišová - Rýmařov	81 let
Emilie Pokorná - Rýmařov	83 let
Milúše Pavelková - Rýmařov	83 let
Jan Viravec - Rýmařov	84 let
Emilie Kubová - Rýmařov	85 let
Hedvika Vaculová - Rýmařov	85 let
Eстера Melicherová - Rýmařov	86 let
Věra Přecechtělová - Rýmařov	88 let
Vladimír Tomek - Rýmařov	88 let
Marie Pindáková - Janovice	95 let

Rozloučili jsme se

Věra Kaplanová - Rýmařov	1946
Jan Holba - Janovice	1933
Jarmila Studená - Malá Štáhlé	1924
Emilie Pluskalová - Rýmařov	1941

Evidence obyvatel MěÚ Rýmařov

*Prázdné zůstalo Tvé místo mezi námi,
chybíš nám a nic Tě nenahradí.*

*Utichlo srdce, zůstal jen žal,
ten, kdo Tě miloval, vzpomíná dál.*

Vzpomínáme 1. výročí úmrtí
našeho tatínka a manžela,
bratra, švagra, strýce a dědečka

pana **Josefa Skalníka** z Tvrdkova

Vzpomínají manželka, děti s rodinami a další členové rodiny

Akce hradu Sovince

Víkendové akce

27. a 28. 10. - „Hofmistřova závět“ - Slavnostní ukončení sezóny se skupinou šermu Berendal. Netradiční prohlídky hradních zákoutí s doprovodným programem.

Jazzclub

**MAŘČI
FEST**

17. LISTOPADU
NA RŮŽKU
RÝMAŘOV
STÁRT V 18.00

PROFESOR LEFEBVRE
grind-crust Kroměříž

SUDETIA NON CANTAT
trash-punk Ubina

AGGRESSIVE TYRANTS
grind-hardcore Světlá nad Sázavou

NORTH MORES
punk - Zátor

PERSONALITY LAPSE crust/hc - Rýo

Lístky v předprodeji 60,- Kč v Infenu, 1300a, na RYHCU (15.9 u Hrozná)

SVC

více info www.bandzone.cz/marcliey

NAŠE LISTÁRNA

Děkan Jan Zolper (4. 10. 1892 - 15. 2. 1964)

Kdo byl P. Jan Zolper? Byl to farář, který mnohé z nás, dnešních osmdesátníků a devadesátníků, po roce 1945 sezdával, křtil naše děti, vedl je ke svatému přijímání a biřmování, ale i pohřbíval naše rodiče. Byl to člověk, který měl rád naše děti a svou vesnici miloval. Se svými dvěma sestrami žil na faře ve Staré Vsi až do

své smrti v roce 1964.

Dnes odpočívá na hřbitově v Rýmařově, v rodinné hrobce, kterou udržují pamětníci, občané Staré Vsi, ale žijící v Rýmařově. Někteří už též zemřeli, a tak též díky za jejich vděčnost k tomuto člověku s modlitbou vzpomínejte s námi.

Staroveští farníci

Vlevo P. Jan Zolper, 60. léta

Městské muzeum a Galerie Octopus

Na zámku zahrálo kvarteto z Oklahomy na Hané

Ve čtvrtek 11. října oficiálně skončila letošní kulturní sezóna na zámku Janovice. Rýmařovské muzeum v zámeckém areálu uspořádalo během července, srpna a září sérii komentovaných prohlídek, koncertů a autorských čtení, výstavu i víkendový historický festival v rámci projektu **Vivat historia**. Projekt byl spolufinancován prostřednictvím Euroregionu Praděd z Operačního programu Přeshraniční spolupráce Česko-Polsko.

Posledním pořadem zámecké sezóny byl čtvrteční koncert saxofonového kvarteta, který alespoň hudebně vrátil prostor zámecké knihovny do dvacátých a třicátých let 20. století, tedy do okamžiků, kdy janovický zámek ještě obývali jeho poslední soukromí majitelé, členové rodiny Harrachů.

Saxofonové kvarteto ve složení Martin Stánek (soprán saxofon), Miroslav Malý (altsaxofon), Petr Chrobák (tenorsaxofon) a Pavel Krchňák (baryton saxofon) se v úvodu představilo stylově: „*Jak už samotná jména napoví, hráči jsou amerického původu.*

Ještě donedávna byly jejich útočištěm neworleanské ulice, živilo je potulné vyhrávání v brooklynských barech či chabý přivýdělek hraním v chicagských kasínech, kde nebyla prohibice dodržována. Až ve státě Oklahoma na Hané byli tiito hráči sjednoceni postavou legendárního učitele hry na saxofon Vratislavem Hrabalem.“

Přeloženo do řeči faktů, kvarteto z mladých saxofonistů, civilním povoláním učitelů, architekta a počítačového odborníka, sestavil pedagog olomoucké základní umělecké školy Vratislav Hrabal a vyslal je vstříc koncertní dráze. Čtveřice si zahrála při nejrůznějších příležitostech, mimo jiné v operách *Labyrint vášně* a *Arion* Tomáše Hanzlíka. Samostatně účinkují v dalších kapelách se zaměřením na jazz, ale i na klasickou či lidovou hudbu.

Repertoár, kterým ve čtvrtek potěšili a chvílemi i rozpohybovali publikum v sále, zahrnovalo známé skladby z jazzové, swingové a bluesové produkce nejen

meziválečného období a nejen amerického „domova“. Kvarteto zahájilo skladbou *The Entertainer* od Scotta Joplina a kromě dalších slavných Američanů Dukea Ellingtona nebo Irvinga Berlina zahrálo během koncertu také skladby Jaroslava Ježka nebo ukázkou z tvorby francouzského impresionisty Claudea Debussyho a jako přídavek chytlavou melodií k filmu *Růžový panter*

od Henryho Manciniho.

V tanečním rytmu swingu i s trochou bluesové nostalgie se návštěvníci zámku rozloučili s jeho zvláštní atmosférou vybydleného sídla, o jehož někdejší sláve vypovídají už jen fotografie. Letošní kulturní sezóna vrátila do jeho zdí aspoň trochu života, jaká bude ta příští, je zatím nejisté.

ZN

MĚSTSKÉ MUZEUM RÝMAŘOV

VÁS ZVE NA ZAHÁJENÍ VÝSTAVY

JÓSEF ŠKUBNA

malíř a grafik, člen UVUO

POZDNÍ VÝBĚR

Vernisáž výstavy se koná
ve středu 17. října 2012 v 16.00 hodin

Úvodní slovo: autor Hudba: ZUŠ Rýmařov

Výstava potrvá do 6. listopadu 2012

GALERIE OCTOPUS

Druhá návštěvní sezóna v kapli V Lipkách

Rok se s rokem sešel, přišel květen a s ním začaly komentované prohlídky v kapli V Lipkách. Kaple V Lipkách, ač centru města vzdálenější, je jednou z historických dominant Rýmařova. Chrám, jak jej známe dnes, pochází z počátku 18. století a je postaven v barokním slohu. Ač zvenku nepůsobí tak imponantně, při vstupu dovnitř návštěvníkův názor změní. Velkolepost interiéru je ještě výraznější při pohledu z ochozu po obvodu celé kaple, který je v rámci prohlídky také zpřístupněn.

Pozornost návštěvníka se většinou upře nejprve na freskovou výzdobu, která zdobí celý strop kaple a nejen ten. Kromě prací olomouckého malířského mistra Ferdinanda Nabotha se lze pokochat dílem jednoho z nejslavnějších místních rodáků, významného barokního malíře Jana Kryštofa Handkeho. Návštěvní sezóna v letošním roce trvala pět měsíců, od května do září. Během tohoto období se do kaple přišlo podívat přes 1400 návštěvníků. Oproti prvnímu roku otevření je to značný nárůst a je vi-

Foto: archiv muzea

dět, že se kaple stává známou kulturní památkou regionu. Mezi návštěvníky nechyběli lidé ze zahraničí - letos se do kaple podívali Slovinci, Poláci, Němci, Francouzi a dokonce Estonci. Ti měli možnost dozvědět se něco o kapli v anglickém či německém jazyce.

Stejně jako v loňském roce se veřejnost mohla do kaple podívat i v nočních hodinách v rámci akce Noc kostelů.

Podobně jako v předešlé sezóně byly v kapli uspořádány tři koncerty. Posluchači si mohli vychutnat zvuk varhan v doprovodu příč-

né flétny, koncert pěveckého sboru Bernardini, který se v kapli představil už vloni, nebo vystoupení Komorního sboru Florian z Jeseníku. Doufáme, že v letošním roce se nám podaří v kapli uspořádat také koncert vánoční, který lidem z Rýmařova a okolí

zpříjemní svátky.

Věříme, že všichni návštěvníci kaple byli spokojeni, užili si její jedinečnou atmosféru, ať už při komentované prohlídce nebo při koncertě. Těšíme se na sezónu následující.

Městské muzeum Rýmařov

Soutěž o nejlepší infocentrum vyhrál Rýmařov

V letošním roce proběhla prostřednictvím internetových novin denik.cz na území České republiky soutěž o nejlepší infocentrum v rámci jednotlivých krajů. Soutěž trvala od 15. června do 31. července 2012. Na internetové stránce www.denik.cz/infocentra mohl svému oblíbenému infocentru dát hlas každý člověk starší 18 let s trvalým pobytem na území ČR.

Za Moravskoslezský kraj bylo posuzováno celkem 60 infocenter. Se ziskem 22 % hlasů tuto soutěž vyhrálo **Informační centrum při Městském muzeu Rýmařov**. Prvních pět informačních center v každém kraji s nejvyšším počtem platných hlasů bylo posuzováno co do kvality obsluhy návštěvníků. Pro posouzení obsluhy a poskytovaných služeb byla použita metoda mystery shoppingu - utajované návště-

vy. Ta zavítala i do rýmařovského infocentra. Celá soutěž byla pořádána asociací A.T.I.C. ČR s VLP, a. s., vydavatelem Deníku (dříve Deníky Bohemia) a agenturou Czech Tourism. Slavnostní vyhlášení výsledků soutěže se uskutečnilo ve čtvrtek 11. října v Kongresovém a kulturním centru Lázeňská kolonáda v Poděbradech.

Růžena Zapletalová, IC Rýmařov

Rýmařovské kuriozity ve fotografii

Od II. pololetí letošního roku otevřela redakce Rýmařovského horizontu novou nepravidelnou rubriku pod názvem Rýmařovské kuriozity ve fotografii. Rubrika, do které svými vtipnými i kritickými fotografiemi mohou přispívat sami čtenáři, by měla s nadsázkou zrcadlit místo, ve kterém žijeme. Fotografie mohou zachytit skrytá zákoutí, pozoruhodnosti, absurdní předměty nainstalované ve městě nebo absurdní či komickou činnost. Podmínkou je uvedení fotografované lokality. Autor může zůstat pro čtenáře anonymní, pro potřeby redakce však musí být znám, na konci kalendářního roku budeme vybírat nejlepší snímky a jejich autory odměníme. Přejeme hodně štěstí při pořizování vtipných snímků. *Vaše redakce*

Raketoplán na střeše?

Je tomu víc jak padesát let, co nás učil kpt. J. Šoupal v kurzu velitelů kolon navigaci ve městech pomocí tzv. markantů. Markant je bod, podle kterého lze na první pohled určit, v jakém městě se nacházíte. Ony ty ulice při vjezdu bývají téměř stejné. Tak třeba v šumavském Vimperku a v Rýmařově. Rýmařov měl a stále ještě má našťastí „markant“, kterého si přemnoho místních nikdy

nevšimlo, ale cizím padne do oka na první pohled. Stačí vyjít od nádraží k městu a „zvednout pohledy nahoru“ vlevo. „Sedí pán na střeše, kouří a nekřeše“, tj. komín s podivným příslušenstvím (fantazii se meze nekladou). Jde o „šmajchlkabinet komínků“, amatérský pokus zhotovit vesmírnou raketu z cihel, plechů a eternitu nebo snad o nenápadněnápadně instalovanou (jak ji-

nak!) obrannou raketu z dřevních dob mírovou práci zaštiťující Varšavské smlouvy? Příkláněl bych se k poslední variantě. Najednou mi zatrnulo, proboha, co by tomu řekl „hjujstn, hjujstn, hjujstn“! Psáno samozřejmě Houston, sídlo Kosmického střediska NASA - jak to nevědomky zdůraznil už před léty Pavel Bobek v písničce začínající Duší táhne stín... *Foto a text: Jaroslav Chytil*

Kdo byl kdo

První český učitel v Rýmařově Ferdinand Barták

V galerii zajímavých osobností Rýmařova má důležité místo první český učitel Ferdinand Barták, jehož jméno dodnes připomíná Bartákova ulice, která vznikla po válce spojením Hohehausgasse (podle Vysokého domu Ederů) a Hilaristrasse. Pojmenována po Ferdinandu Bartákovi byla v červenci 1945 a nebyla vybrána náhodně - v domě č. 15 zde totiž za 1. republiky bydlel sám Ferdinand Barták.

K přejmenování rýmařovských ulic přešel František Vychodil v 1. dílu poválečné městské kroniky toto: „Po dohodě s odborem Národní jednoty, jehož funkcionáři sloužili v Rýmařově před rokem 1938, byly některé ulice pojmenovány podle zaslužilých pracovníků z doby první republiky.“ Následuje výčet jmen, v němž je vedle Bartáka uveden

kteří dokázali překonat jazykovou bariéru, se často přiznali do německých rodin a zakládali smíšená manželství.

Ferdinand Barták odešel do pohraničí nejspíše veden vlasteneckým nadšením. Zatímco mnozí jiní čeští státní zaměstnanci region s drsným klimatem po několika letech opouštěli, Barták zde vytrval až do roku 1938. Jeho předností byla podle soudu historiků přirozená autorita, kterou si dokázal získat nejen v rámci české menšiny, ale dokonce i v německé komunitě. O tom svědčí i to, že se stal v roce 1931 jako první Čech členem městského zastupitelstva.

Svůj pobyt v Rýmařově zasvětil Ferdinand Barták vybudování české menšinové školy. První útočiště získala jednotlivka v prostorách Národního domu,

do toho přišlo. Byla jsem v kyjovském kroji, pošlu Ti přístě podobenku. Teď máme hezké počasí. Aji českou školu zde máme.“ Pohlednice s budovou Národního domu byly ještě ve 30. letech vizitkou českého živilu v pohraničí a jako takové byly zasílány z nejrůznějších výletů a společenských akcí.

Škola pro děti českých obyvatel města i blízkých obcí (v rýmařovském okrese žilo roku 1930 jen 461 Čechů, v samotném městě 177) začínala s pouhými 15 dětmi. Podle pramenů nejprve sídlila v podkroví Národního domu, později se přesunula do sálu v přízemí. Řídící učitel Ferdinand Barták v kronice menšinové školy, kterou cituje František Vychodil, uvádí, že většímu přísunu žáků bránila snaha německých škol udržet i děti ze smíšených manželství. Rýmařovské žáky české školy doplňovali děti dojíždějící z Frýdlantu (Břidličné) a Valšova. V polovině 30. let již přestávaly dosavadní prostory české menšinové školy vyhovovat. O snaze českých obyvatel získat pro školu adekvátní sídlo vypovídá dopis z 12. listopadu 1936 adresovaný

Ministerstvu školství a národní osvěty. Pisatelé barvitě popisují, v jakém prostředí se české děti vzdělávají: „(...) v okresním sedmitsicovém Rýmařově (je) reprezentantem, a co víc bohužel jediným střediskem vedoucího státního národa československého vlhká, stavebně sešlá místnost umístěná v hospodě. Tato třída souvisí z dvou stran s hostinským výčepem, od kterého je oddělena létacími zasklenými dveřmi. V případě větší návštěvy hostince je tato třída používána jako lokál hostince a to té nejnižší třídy hostinské, co lze v Rýmařově nalézt.

Do hostince a též školy vedou jen jedny dveře, kterými fouká nepřízeň počasí až z rušné, povozy a auty silně využívané silnice. Místnost lze jen špatně vytopit a vlhkost zdí sahá až do výše ramen člověka dospělého a nemizí ani v čase letním. Podlaha je plesnivá a nelze odizolovat. Okna jsou malá a netěsná.

Tato česká škola v okresním městě Rýmařově je známá i tím, že nemá vůbec záchody a dítka jsou nucena chodit na jediný v budově velmi nehygienický suchý zá-

Národní dům, 1923

také Julius Sedlák, Tomáš Matějka, Josef Jelínek a Emil Miklík; jméno posledního z nich mezi názvy rýmařovských ulic nepřetrvalo.

Ferdinand Barták se narodil 8. října 1895 v obci Budětsko (na Zavadilce v domě č. 2) nedaleko Konice. O jeho studiích nemáme přesných zpráv, jisté však je, že se stal učitelem a kolem roku 1921 se ocitl v Rýmařově, tehdy převážně německém. Přišel do Sudet jako jeden z příslušníků české menšiny, jejíž pronikání do Němci osídleného pohraničí mladá republika podporovala. Přiliv českých úředníků, učitelů, železničářů i dělníků nebyl u německého obyvatelstva přijímán s velkým nadšením, přesto zatím nedocházelo k vyhroceným střetům, naopak mladí čeští muži,

kteří česká menšina svépomocí vybudovala v letech 1922-23 na Bahnhofstrasse (dnešní třída Hrdinů) poblíž vlakového nádraží. „Slavnostní otevření 'Národního domu' a školy konalo se v neděli 8. září 1923 za účasti okolních Čechů, Ústředního výboru Národní jednoty, který zastupoval ředitel Adolf Kubis, za účasti Sokola z Olomouce a okresního školního inspektora státních menšinových škol Kazimíra Šitavance,“ píše František Vychodil v kronice.

Významný okamžik popisuje s bezprostředností osobního sdělení také text jistě „Ružič“ z 16. září 1923 na pohlednici zachycující Národní dům: „Tak vidíš, posílám Ti náš 'Národ'. 8. 9. jsme slavili otevření, byly zde sokoli a hasiči v krojích, jen že nám

Národní dům, 1936

chod společný pro všechny hosty a další veřejné příchozí. Malých dítek nelze na záchod samotných vůbec pustit a nutno to řešit nočníky za tabulí školní umístěnými, jaké z toho vznikají problémy zdravotní a mravní jest nasnadě. Škola nemá vůbec tělocvičny a cvičí se ve třídě za hlasitého posměchu hostů v hostinci často silně podroušených. Vyučování je velmi narušováno hlasným hostinským hovorem, do čehož silně hraje rádio. Do třídy proniká zápach pivních splašků, ze záchodu a též z vedlejší bytové kuchyně, do které vede okénko bez uzavření. Toto je navíc jediná místnost v Rýmařově, jejíž majitel jest ochoten ji české menšině propůjčovat, a tudíž jí slouží i jako shromaždiště a místnost kulturní a zábavní...“

Není divu, že za této situace po-

žadovali čeští rodiče podporu příslušných úřadů pro výstavbu nové školní budovy na sousedním pozemku „výměru 5 měřic“. K té přibližně za rok skutečně došlo. Na jaře 1938 začala stavba stylové budovy podle návrhu architekta Karla Čundrly. Do tříd nové školy však čeští žáci již neusedli. Dalšímu rozvoji českého školství a existence české menšiny vůbec zabránil zabor Sudet.

Ferdinand Barták odešel v roce 1938 z Rýmařova zpět na rodnou Hanou. Stal se řídícím učitelem I. obecné školy chlapecké na Palackého třídě v Prostějově. Jako záložní důstojník a vlastenec se zapojil do odbojového hnutí. Stal se členem prostějovské sokolské organizace a skupiny Petičního výboru Věrní zůstaneme. Jedním z úkolů Bartákovy skupiny bylo dodávat zprávy pro tajnou vysíl-

Národní dům, interiér

lačku v Těšeticích a distribuovat časopis V boj. Gestapo však činnost organizace odhalilo a 21. října 1941 Ferdinanda Bartáka zatkl. Stanný soud v Brně vynesl nad ním a jeho spolupracovníky 20. ledna 1942 rozsudek smrti. Odsouzení byli odvezeni do koncentračního tábora v Mauthausenu, kde byl 7. května 1942 při kolektivní popravě 72 odbojářů Ferdinand Barták zastřelen.

Za účast v odboji byl Ferdinandu Bartákovi udělen in memoriam Československý válečný kříž 1939-1945. Jeho jméno je zapsáno také na pamětní desce věnované obětem „z řad učitelů Země moravskoslezské“, která byla roku 1947 umístěna v budově někdejší Zemské školní rady na Moravském náměstí v Brně. Pamětní desku věnovanou Ferdinandu Bartákovi umístili čeští osídlenci také na budovu menšinové školy na třídě Hrdinů. Po válce do ní byla umístěna mateř-

ská škola, po jejím zrušení zde sídlí středisko Diakonie ČCE. ZN

(Prameny: Faltýnková, Monika. *Protifašistický odboj na Konicku. Diplomová práce. MU Brno, Ped. fakulta. Brno 2008*; Gála, Antonín. *Daň krve moravskoslezských škol 1939-1945. Brno 1947. In: Encyklopedie dějin města Brna. Dostupné na encyklopedie.brna.cz*; Chytil, Jaroslav. *Z historie české menšiny v Rýmařově - dopis do Prahy, nepublikováno*; Karel, Jiří. *Stará Ves a Ždárský Potok v dějinách Moravy. Bruntál 2011*; Vašek, Fr. - Štěpánek, Zd. *První a druhé stanné právo na Moravě (1941-1942). Brno 2002. In: Encyklopedie dějin města Brna. Dostupné na encyklopedie.brna.cz*; Vychodil, Fr. *Kronika města Rýmařova I. díl. Za pomoc při získávání informací děkuji Jiřimu Karlovi, Alfredu Heinischovi st. a městskému muzeu.*)

Budova plánované menšinové školy

KAŠTÁNKOHRANÍ

ve Stránském u Nedělní školy řemesel

20. října od 14 hodin

program:

- Hry s kaštanami pro děti i dospělé
- Soutěže
- Tvorba mandal z podzimních materiálů
- Opékání špekáčků
- Pečení brambor v popelu
- Součástí je prohlídka farmy a návštěva zvířat

V případě nepříznivě počasí se budeme ohřívat u pece a na peci v prostorách Nedělní školy řemesel

Srdečně zvou pořadatelé

www.stranske.websnadno.cz, informace: KrenkovaVladimira@seznam.cz

Nad stránkami městské kroniky

Rok 1973

Zahájení výstavby kulturního domu bylo pro Rýmařov toho roku bezesporu nejvýznamnější událostí. Celá stavba se musela uskutečnit v akci „Z“, což znamenalo „zvelebení“. Zvelebovací akce se nerealizovaly dodavatelským způsobem, obec a města si je musely zajišťovat samy - sehnat si pracovníky, materiál a vše další potřebné. Na krytí materiálových a mzdových nákladů Rýmařov dostával prostředky z ONV, ale část odpracovaných hodin se musela udělat zadarmo.

Po stránce projektové dokumentace byla výstavba zabezpečena již dříve, ještě bývalým MěNV v čele s Karlem Sklenářem. V říjnu se začalo s terénními úpravami a přípravou staveniště. Se zahájením vlastní stavby se počítalo v následujícím roce. I další práce byly již řádně zajištěny. Podniky a organizace se za-

vazovaly k odpracování určitého počtu brigádnických hodin. Ty byly pečlivě organizovány, aby někdy nebyl na stavbě nadbytek a jindy nedostatek pracovníků. Národní podnik Hedva se zavázal odpracovat 2500 hodin, Rudné doły 1800 hodin, Domovní správa 1300, Komunální služby 1100, Český svaz žen 800 atd. Mimo tyto akce se uskutečňovaly další, třeba generální oprava Domu pionýrů, budování vodovodu pro Harrachov, úprava zeleně, oprava Domu požárníků, přístavba požární zbrojnice, oplocení nemocnice atd.

Výrazně se v tomto roce zlepšilo zásobování vodou. V minulosti bylo častým důvodem ke stížnostem. Co byl rodině platný pěkný byt, když v něm voda tekla sotva pár hodin denně. Rozvodná vodovodní síť se v roce 1973 připojila na zdroj pitné vody z Karlova, a tím došlo k vý-

raznému zlepšení dodávek. Lidé byli uspokojivě zásobováni - tedy pokud bylo vody dost. Tento rok byl totiž značně suchý, proto bylo někdy vody málo a muselo se s ní šetřit. Kvůli suchu se dokonce musela občas zastavit, což bylo příčinou poruch na starém potrubí, které nevydrželo tlak a praskalo.

Ze zájmových organizací bych uvedl několik příkladů činnosti Červeného kříže. Ve městě bylo více než 700 členů této organizace. Starala se především o získávání dobrovolných dárců krve. Bylo jich 307, což je vzhledem k počtu obyvatel vysoké číslo. V dubnu zorganizoval Červený kříž koncert pro důchodce, před Vánoce připravil balíčkovou akci, při níž 125 především osamělých důchodců dostalo balíček v ceně 65 Kčs (musíme vzít v úvahu tehdejší ceny). Kromě toho místní skupina každoročně připravila školení mladých zdravotníků ve zdejších školách. V celookresní soutěži mladých zdravotníků získala hlídka 2. ZDŠ 1. místo.

Hedva stále zaměstnávala více jak 1300 pracovníků, jejichž průměrný výdělek se pohyboval kolem 1600 korun. Závod vyrobil 6 617 844 m látek, kravatárna ušila 2 617 436 kravat. Ředitelem byl Jaroslav Sekanina.

A ještě jednu událost bych rád připomněl. Na podzim 1973 byla dokončena oprava kaple v Lipkách. Celý objekt byl po-

kryt novou měděnou střechou, opravena byla i věž, do jejíž báň byla uložena dvě pouzdra s dokumenty. V jednom jsou písemnosti, které byly ve starém pouzdře z doby oprav asi před devadesáti lety, v druhém údaje o současnosti. Obsahují mince v hodnotě pět haléřů až pět korun, brožuru „Výsledky v rozvoji města Rýmařova“, publikaci „Rýmařov“ se čtyřmi kronikářem psanými listy o současnosti města, které byly vevázány na její začátek, zápis o opravě kaple sepsaný Komunálními službami Kromčírže, které opravu prováděly, zpráva o kapli a průběhu přípravných prací sestavená Dr. Františkem Vaňákem a deset kusů fotografií z opravy tohoto chrámu a výstavby města. Dokumenty do pouzder vložili zástupci Rýmařova, okresu i realizační firmy 21. června 1973.

Práce, zabezpečované po všech stránkách Dr. Vaňákem, nicméně pokračovaly dál. Byla mimo jiné opravena fasáda. Klempířské práce přišly na 597 410 Kčs, z toho 450 000 přispěl stát, zbytek církve. Celkové náklady rekonstrukce dosáhly více než 1 200 000 korun. Hlavní zásluha o její uskutečnění patří tehdejšímu rýmařovskému faráři doktoru Františku Vaňákovi. Všemi těmito i později provedenými pracemi v interiéru získala významná památka krásný vzhled, kterým se může chlubit dodnes.

Vratislav Konečný

Bramborová brigáda

Můj šálek čaje

Gabriel García Márquez: Láska za časů cholery

V době mého dětství toho na čtení moc nebylo. Měl jsem štěstí, že moje o deset let starší sestřička žila v Praze v rodině vojáka a zásobovala mne při příležitosti prázdninových pobytů a vánočních svátků dětskými knížkami. Četbu jsem si oblíbil a později jsem doslova hltal dostupné cestopisné knihy, zejména z prostředí Jižní Ameriky a Afriky. Romantické představy v nás tehdy všeobecně posilovaly rodokapsy, brožované sešity dobrodružných příběhů velmi rozdílné úrovně, které mezi námi kolovaly a které nám ve škole důsledně zabavoval náš přísný, ale laskavý

ředitel, aby nám je na konci školního roku ze zamčeného šuplíku zase vracel. Silně mne tehdy oslovila trilogie českého spisovatele Františka Flose *Lovci orchidejí* a zážitky cestovatele, botanika a spisovatele Alberta Vojtěcha Friče - lovce kaktusů. Cesty do tropických krajín se staly jedním z mých životních snů.

Do tropů jsem se nakonec na několik let dostal, i když jen na jejich okraj, a ne za romantickým dobrodružstvím, ale za dobrodružnou prací. S rostoucí délkou pobytu jsem zároveň s poznáváním zázraků tamější přírody také silně vnímal dědictví násilné ko-

lonizace Jižní Ameriky a jejího přechodu do světa kapitalismu.

Právě osudy lidí v tajemné a exotické krajině, tak podmanivě popsané v dílech autorů bytostně s tímto světem spjatých, na mne působí velice emotivně a jsou hlavní ingrediencí mých „šálků čaje“. Mezi nimi je i román *Láska za časů cholery* kolumbijského spisovatele Gabriela Garcíi Márqueze, nositele Nobelovy ceny za literaturu z roku 1982.

Napínavý a vzrušující příběh padesát let trvajícího vztahu mezi Ferminou Dazovou, Florentinem Arizou a doktorem Juvenalem Urbínem se odehrává v Latinské

Americe na přelomu 19. a 20. století. Florentino Ariza se jako mladík zamiluje do nádherné Fermíny. Ta jeho lásku zprvu odmítá, po dvou letech však situace spěje k jejich vzájemnému zasnoubení, což ovšem nechce připustit Ferminin otec a odveze ji na vzdálený ranč k příbuzným. Florentino se nevzdává a dále bojuje svůj marný boj. Fermina se v sedmnácti letech vrací domů. Když se setkají, Fermina si uvědomí, že za dobu, kdy se neviděli, si Florentina příliš zidealizovala a že se vlastně zamilovala do iluze. Svůj dojem Florentinovi sdělí, tomu se zhroutí svět, přesto však

dále žije nadějí. Útěchu hledá v náručí stovek žen. Fermina se zatím seznámí s uznávaným doktorem Juvenalem Urbinem a její otec tomuto svazku přeje. Fermina si však brzy uvědomí, že jí manželství zaručuje bezstarostný život, ale bez lásky. Její manžel je systematický, cynický a jeho největším cílem je zbavit obyvatele Kolumbie devastujících epidemií cholery. Po smrti doktora Urbina se po dlouhých 51 letech Florentino a Fermina znovu setkávají

Fermina Dazová, dovršivši sedmnáct let, chopila otěže svého osudu pevně do rukou, s vědomím, že každíčkou píd'svobody, kterou vydobude, dobývá pro lásku. Nazíří po noci, kdy ji pronásledovaly zlé sny, otevřela dveře na balkoně a při pohledu na parčík stopený v truchlivém mrholení, na sochu bezhlavého reka, mramorovou lavičku, na které Florentino Ariza vysedával s knížkou veršů, poprvé pocítila přiboudlou pachut' návratu. Už na něj nemyslela jako na nápadníka, který nemůže být její, nýbrž jako na toho, kdo bude jejím mužem a komu náleží tělem i duší. Dolehla na ni tíha onoho zpronevěřeného času, který uplynul od jejího odjezdu, změřila, kolik úsilí a bolesti stálo být naživu, a uvědomila si, jak mnoho lásky bude potřebovat, aby svého muže milovala, jak přikazuje Bůh... Florentino Ariza ve skutečnosti žil v přesvědčení, že se Florentina Dazová nevrátila. V této jistotě setrval až do chvíle, kdy mu telegrafista z Riohachy potvrdil, že se v pátek nalodila na stejný škuner, který den předtím kvůli protivětru nedoplul... V osm ráno seděl pod arkádami kavárny U fary, obluzený nevyspaním,

a celý příběh je korunován jejich neobyčejným vzájemným souzněním „za časů cholery“. Možná kalendářový příběh, jakých jsou tisíce, to co z něj však činí „opravdový příběh“, je autorovo umění vyprávět a vazba na svět, ve kterém se vše odehrává - reálný, působivý obraz, v němž se dokonale proplétají všechny možné roviny rodinných poměrů, vztahů a politiky s tajemnou rovinnou citů a mystiky. Atmosféra tropického pobřeží Karibského mo-

a přemýšlel, jak poslat Fermině Dazové vzkaz na uvítanou, když vtom se s ním zhoupla země a on ucítil, jak jím projela zemětřasná vlna a rozpoltila mu útroby. Byla to ona. Kráčela přes Katedrální náměstí, doprovázena Gaiou Placidiovou s nákupními košíky, a poprvé na sobě neměla venku školní stejnokroj. Vyrostla, zesílila, postava se jí ztvářovala a její krásu pročištila sebejistota dospělosti. ...Florentino Ariza, omráčený úžasem, seděl jako přikovaný, dokud ono dívčí zjevení, nehledíc vlevo vpravo, nepřěšlo přes náměstí, nezahnuo kolem katedrály a nezmizelo v ohlušující vřavě a tlačenci křivolakých uliček obchodní čtvrti; teprve pak ho vymrštila ze židle táž nepřemožitelná síla, která ho předtím ochromovala, a Florentino vyrazil za ní... Fermina Dazová proplovala pouličním zmatkem jako netopýr tmou, plynuce, aniž o někomu zavádila, obestřena vlastním prostorem a časem... a prožívala nákupy jako okouzující dobrodružství, o kterém jako děvče vždy snila. Florentino ji po celou dobu sledoval jako očišťovaný, bez dechu za ní slídl, a v jednu chvíli ho Fermina Dazová minula

ře, nekonečné monzunové deště v ulicích a v tajemných patkách měšťanských domů, krajina prosycená vlhkostí a budovy zčernalé plísní, vznešenost koloniální architektury a ubohost venkovských chýší, dusné, temné, horké noci, pach i vůně moře a přístavů, bažiny a bujná tropická vegetace v údolních nivách, vznešené palmy a neprostopné mangrovy, masové nálety krvežíznivých komárů, nekonečné lány cukrové třtiny, vyprahlá krajina se spálenou trá-

va tak těsně, že ho ovanula voňavá brýza... Z očištění ji vytrhla jakási macatá krásná černoška s barevným hadrem kolem hlavy, zářící štěstím, která jí na špičce nože nabídl trojúhelníček ananasu. Dívka po něm sáhla, celý kousek si strčila do úst a sála, a jak tak nazdařbůh bloumala pohledem v davu a cucala ananas, přihodilo se najednou cosi, co způsobilo, že ztuhla na místě jako přibitá. Zezadu, tak zblízka, že to nikdo jiný nemohl v té vřavě uslyšet, pronesl těsně u jejího ucha známý hlas: „Tohle není to pravé místo pro korunovanou bohyni.“ Pootočila hlavu a na dvě pídě od vlastních očí spatřila ty zledovatělé druhé oči, sinalou tvář, rty zkamennělé bázni jako tenkrát na půlnoční, kdy se k ní v davu poprvé tak těsně přiblížil; na rozdíl od tehdejška však nepocítila ořes lásky, nýbrž propastné zklamání. V jediném okamžiku prohlédla nezměrnost vlastního sebeklamu a zhrozila se, jak mohla tak dlouho a tak bolestně hýčkat v srdci takovouhle chiméru. Prokrista, takový ubožák! stačila si stěžít pomyslet. Florentino Ariza se na ni usmál, pokusil se něco říct, pokusil se za ní vykročit, avšak Fermi-

na Dazová ho jediným pohybem ruky vymazala ze svého života... Florentinu Arizovi se už nikdy nenaskytila příležitost setkat se s Ferminou Dazovou o samotě ani si s ní o samotě promluvit, přestože se v průběhu svých dlouhých životů vícekrát potkali; dostavila se teprve za jedenašedesát let, devět měsíců a čtyři dny, první večer jejího vdovského života, kdy jí znovu odpřisáhl věčnou věrnost a lásku navždycky... (Márquez, G. G. Lásky za časů cholery. Přel. B. Stárková. 2. vyd. Praha: Odeon, 2003.)

Zdáleka nestihám přečíst všechno, co bych přečíst chtěl. Většinou mám rozečtených několik knih v marné snaze dohnat vše, co jsem zatím nestihl a už zjevně nikdy nedoženu. Těším se ale již dlouho na zážitek, který mi určitě přinese četba románu dalšího spisovatele z rodiny magických realistů - kubánského autora Aleja Carpentiera v originále. Knihu jsem si koupil už dávno s představou, že si ji v důchodu v klidu přečtu. Důchod sice už několik let dostávám, ale ta správná chvíle se ještě nedostavila, takže se mám stále na co těšit - a to je dobře!

M. Marek

Organizace a spolky

Hrozí nám sociální rizika?

Místní organizace České strany sociálně demokratické v Rýmařově zorganizovala pro veřejnost ve středu 10. října v sále Střediska volného času na Divadelní ulici besedu se známým sociologem prof. PhDr. Janem Kellerem, CSc.

Ačkoliv přednáška nenesla oficiální název, hlavní téma zaznívajících z úst známého politologa, sociologa a profesora Ostravské univerzity Jana Kellera by se dalo nazvat Sociální rizika v naší společnosti a ve světě. O nových sociálních rizicích se

hovoří od osmdesátých let 20. století a jsou projevem toho, že tři základní opory sociálního zabezpečení (trh práce, rodina, sociální stát) začínají jako pojistky selhávat a samy se stávají zdrojem nejistot.

„Střední vrstvy přinášejí své peníze do státní pokladny, ale část těch peněz někdo nahoře rozkrade. Přivlastnit si peníze je dost riskantní, proto je lepší zprivatizovat veřejné pojistné systémy, protože tím se korupce legalizuje. Ti nahoře už vůbec nic neris-

kují a lidé středních vrstev jim budou nosit peníze takřka jako dobrovolně, aby měli spokojené stáří, byli zdraví a měli vzdělané děti. Velká část penzijních a dalších reforem, které jsou dnes prováděny, slouží k legalizaci korupce a peněz, které z korupce vplynuly. Ne všechny, ale velká část. Tento systém slouží jako mechanismus, který umožní lidem, kteří mají hodně peněz, pravidelně inkasovat dvě třetiny společnosti středních vrstev," řekl v debatě profesor Keller.

V jeho přednášce zaznělo, že i když je oficiálně vyhlašováno, že právě rodina má vyrovnávat rostoucí tlak přicházející jak z trhu práce, tak ze selhávajících systémů pojištění, lze doložit, že prováděné reformy postihnou především rodiny s dětmi. Reformy plánované v systému sociálního zabezpečení podle Kellera povedou s vysokou pravděpodobností k tomu, že nižší příjmové kategorie se budou muset spokojit s omezeným přístupem k sociálním službám a se sociálními dávkami pohybuujícími se na úrovni chudinské péče.

Jak dále Jan Keller uvedl, pokračující úlevy firmám a nejvyšším příjmovým skupinám jsou pro-

sazovány i přesto, že složená daňová kvóta (daně + pojistné) patří v ČR k nejnižším v Evropě. To podle něj povede k dalšímu výpadku příjmů státního rozpočtu, jež by už dnes nedokázal vyrovnat ani desetiprocentní ekonomický růst. Zátěž bude dále přesouvána jednak na nejchudší a sociálně nejpotřebnější, jednak na domácnosti středních vrstev.

„V roce 1993 velké firmy v naší republice platily daně ve výši 55 % svého zisku, v roce 2011 již o dvě třetiny méně. Dalším velkým plátcem daní byly nejobhatší příjmové kategorie lidí, u nás čítají 5 až 10 % obyvatel. V roce 1993 platili tyto lidé ze svých příjmů daň ve výši 47 %, v roce 2011 již jen 23 %, tedy necelou polovinu. Financování sociálního státu tak bylo během poměrně krátké doby silně zkráceno. Hlavním plátcem daní se stávají střední vrstvy, zahrnující zhruba 60 % společnosti. Tyto jsou vnitřně silně diferencované. Mezi horní vrstvy počítáme ty skupiny, které mají dvojnásobek nebo i trojnásobek průměrného platu. Spodní skupiny střední vrstvy se blíží příjmem i sociálním postavením k chudým vrstvám obyvatelstva, jež zahrnují asi 30 %

obyvatel, z nichž kolem 10 % žije v chudobě. To jsou ti, kteří dosahují na polovinu mediálního příjmu a méně," přiblížil v debatě statistiku daňových příjmů profesor Keller. Dodal, že probíhající reformy pokračují v hrubém krácení sociálních výdajů, zasahují střední vrstvy a zvláště nejnižší příjmové kategorie.

Peníze jsou podle něj přesměrovávány k bohatým i dalším způsobem. Část z nich se těší i příjmům z korupce. Jen velký kapitál může dosáhnout na velké příjmy z tohoto zdroje, přičemž ani zdaleka nelze tvrdit, že každý velký kapitál o tyto příjmy usiluje. V celé republice roční rozsah korupce představuje asi 80-100 miliard korun. U velkých firem a bohatých jednotlivců v současnosti dochází k vytváření většího množství finančních prostředků, které budou určeny k privatizaci důchodového pojištění, zdravotnictví a vzdělávání, tedy pojištěných systémů, které se vyvíjely přes 100 let.

Podle výpočtu ekonomů odborových svazů nový průběžný daňový systém nejvíce zatíží ty, kteří mají kolem 10 000 Kč měsíčně. Zaplatí státu navíc o 600 Kč měsíčně. Střední vrstvy přispějí měsíčně asi o 100 až 200 korun více. Těm nejbohatším zbude měsíčně oproti současnému stavu asi 500 Kč. „Důchodci, nezaměstnaní již přímé daně neplatí, ale i je a další neoliberální stát kasíruje prostřednictvím vyšší DPH. V posledních přibližně pěti letech, v důsledku osekání plateb firem a těch nejbohatších, vybírá stát asi o 200 miliard méně, než by potřeboval k zajištění svých činností, zejména v oblasti sociální. Zhruba o 150 miliard korun ročně vzrůstá dluh státu a o 50 miliard se osekávají veřejné náklady. Tak může být postupně vykraden sociální stát a pak zprivatizován pod cenou. Až dojde k vytožené privatizaci, střední vrstvy se stanou přímými plátcí vlastníkům pojišťovacích fondů. Současně se však na středních vrstvách bude vyžado-

vat, aby dále přispívaly na udržení zbytkových činností sociálního státu, na jakousi chudinskou péči pro nejslabší sociální vrstvy, aniž by přitom samy něco z toho měly," uvedl dále v debatě alarmující fakta Jan Keller. Připomněl, že přestože rostlo společenské bohatství, jednotlivé státy se začaly zadlužovat, i když postupně omezovaly sociální výdaje. Dnes jsou nejúspěšnější státy západu tak silně dluhově zatížené, že připomínají mnohé africké státy z 20. století. Bude-li tento trend pokračovat, bude podle Kellera zánik sociálního státu nevyhnutelný.

Současné střední vrstvy mohou podle známého sociologa ještě pomáhat svým dětem. Zajistit jim studia i start do života. Vysokoškolské studium však už nebude poukážkou na nějaké stabilní a hmotně zajištěné postavení. Stále více vysokoškoláků bude brát práci i na přechodné období, zajištěná doba kariéry končí. Více bude záležet i na majetku jednotlivce, rodiny, rodu. Rodiny s větším majetkem mohou zajišťovat nejen vlastní bezpečnost, ale i bezpečnost všech, kteří jim budou sloužit, budou mít svoje chráněná sídla.

„Pokud u nás bude pokračovat proces zadlužování, dojde ke zhroucení předlužené společnosti. Co je nutné činit? Především je důležité oslabení moci velkých peněz, dále podpora našich podnikatelských firem, potravinová soběstačnost, rozšiřování samosprávy a jejích prvků," nastínil řešení sociálních rizik profesor Keller a v závěru besedy dodal, že je nutné se též postavit proti osekávání sociálního pojištění, neboť naše vláda je v tomto směru velmi horlivá, ale vzhledem k celkové krizové situaci jsou její kroky značně nebezpečné. Pokud se nám nepovede zastavit probíhající proces, pak podle Jana Kellera nerovnost přejde v nesouměřitelnost a naše děti budou žít ve feudalismu.

V hodinové debatě byl dán prostor i k otázkám veřejnosti. JiKo

Osudy zámku Janovice po roce 1945

Beseda s Mgr. Jiřím Karlem se uskuteční ve čtvrtek 25. října v 18.30 hodin v obřadní síni na zámku Janovice

Občanské sdružení

Historií k současnosti zámku Janovice

Kontakt: Ondřej Bačík 739 649 238

Pozvánka na besedu

Občanské sdružení Historií k současnosti zámku Janovice (HKSZJ) vás tímto zve na třetí a závěrečnou část besedy o historii zámku Janovice pod názvem „Osudy zámku Janovice po roce 1945“. Beseda se uskuteční na zámku v původním cínovém sálu, dnešní obřadní síni, 25. října v 18.30. Slovem bude provázet historik Mgr. Jiří Karel. Za občanské sdružení HKSZJ Ondřej Bačík, předseda

Z okolních obcí a měst

Jak se nám zdařil projekt s Nadací Partnerství

Od školního roku 2010/2011 vznikal komunitní projekt Zahrada pro všechny, podpořený Nadací Partnerství. Letos v říjnu tento projekt končí, a tak je čas ohlédnout se zpět a provést rekapitulaci našich aktivit.

Projekt revitalizace školní zahrady byl první velkou společnou akcí mladé staroveské komunity. Byl proto sledován se zájmem místních nadšenců i pochybovačů. Vstupní aktivitou našeho programu bylo komunitní plánování veřejnosti. Za účasti facilitátorů z Nadace Partnerství si občané sami navrhli podobu školní zahrady, vybrali si atrakce a mobiliář a ve skupinkách plánovali přímo v terénu. Každý tým poté prezentoval svou verzi ostatním a následně se vybíralo nejlepší řešení. Obdobně plánování absolvovaly i děti ve škole společně s výtvarnou soutěží a motivačními exkurzemi do parků a sadů v Šumperku nebo Olomouci.

Do projektu byly zapojeny i další spolupracující školy a přibližně patnáct partnerů z řad podnikatelských subjektů, sdružení hasičů a sportovců. Předložili jsme společně s obcí další projekty a žádosti o granty. Podpořila nás Nadace OKD, Nadace Vodafone ČR, Sdružení rodičů a přátel školy, Ministerstvo pro místní rozvoj ČR a část finančních prostředků jsme zajistili sběrem recyklovatelných odpadních surovin.

Dospělí odpracovali zdarma celkem 682 brigádnických hodin při kácení náletových dřevin, budování nového plotu nebo pískoviště, při srovnávání terénu nebo kosení trávníků

a výsadbách. V průběhu projektu pro ně bylo zorganizováno celkem jedenáct komunitních veřejných akcí.

Děti v mateřské a základní škole se do revitalizace zahrady zapojily také. Ústřední téma projektu se prolínalo s běžnou výukou a objevilo se v pěti samostatných projektových dnech, ve dvou výtvarných soutěžích a třech

výstavách pro veřejnost. Na motivačních exkurzích a výletech k projektu se vystřídalo celkem 107 dětí a 36 dospělých. Žáci školy pod vedením učitelů odpracovali na údržbě zeleně celkem 373 hodin. Závěrečných Zahradních slavností a sportovních soutěží se zúčastnilo kolem 200 osob všech generací a byly vyhlášeny nejlepší akce ve Staré Vsi za rok 2012.

V průběhu projektu bylo vysazeno 27 stromů a 606 keřů, založili jsme nové trávníky ve východní části zahrady a dva květinové záhony. Pochlubíme se i mobiliářem: šplhací sestava s horolezeckou stěnou, sedm herních prvků pro nejmenší, velké pískoviště, altánek, ruské kuželky, lavičky, fit stezka s šesti posilovacími stroji a dvě velké houpačky. Finanční prostředky vynaložené na revitalizaci přesáhly 1 300 000 Kč.

A plány do budoucna? Záleží na tom, kolik finančních prostředků ještě seženeme. Chtěli bychom se kvalitně postarat o novou výsadbu, případně zajistit založení živých plotů v západní části zahrady. Potěšila by nás naučná stezka a venkovní galerie. Až proběhne zateplení objektu školy, chystáme se na reprezentativní záhony na předzahrádce školy nebo výstavní skalku. Zatím nás může hrát pocit, že se nám první společný komunitní projekt zdařil na jedničku. Ostatně ocenili nás i zástupci Klubu ekologické výchovy ČR a sekce UNESCO, kteří nám v únoru 2012 předali na Ministerstvu školství ČR v Praze čestný titul Škola udržitelného rozvoje.

Foto a text: Eva Staňková, ZŠ Stará Ves

Finále bude na jaře

Řeč bude o rorýsech, ale nejen o nich. Členové přírodovědného kroužku Studentského klubu Břidličná při tamní ZŠ jsou totiž současně členy Českého ornitologického svazu. V loňském roce vypsala svaz grant na finanční podporu činnosti právě takových malých skupin, jako je náš kroužek. Pro její získání bylo třeba vypracovat projekt, který by byl přínosem jak pro činnost kroužku, tak pro samotné ptactvo.

Rozhodli jsme se zaměřit na rorýse. Pár základních informací ze života těchto ohrožených ptáků: Rorýsi ve vzduchu loví, odpočívají, ale také se zde páří a dokonce i spí. Odhadem nalétají 190 tisíc km ročně a dokáží vyvinout rychlost až 220 km/hod. Dalo by se říct, že vlastně ani nepotřebují pevnou půdu pod nohama. Opak je pravdou - potřebují, aby měli kam naklást vejce a vyvést mláďata.

Hnízdí jednou ročně, od května do konce července, ve šterbinách lidských staveb a také ve speciálních budkách. Zimují v tropické Africe. Tam odlétají hned po vyvedení mláďat na přelomu července a srpna. Zpět ze zimoviště se k nám vracejí koncem dubna až začátkem května.

Jedna rorýsi kolonie hnízdí v areálu naší školy. Spolu se zateplováním budov však ubývá šterbin, tedy přirozených hníz-

ních možností pro tyto i další druhy ptáků. Zpracovali jsme tedy projekt náhradních hnízdišť a měli jsme štěstí - byl vybrán k realizaci. Finálním produktem našeho snažení bylo pět dřevěných dvojbudek pro rorýse.

Složitější bylo najít pro budky vhodné umístění. Dostali jsme sice příslib pomoci od městského úřadu, jenže pak následovalo několik okolností, kvůli nimž se stanoviště měnila. Proto jsme nestihli realizovat zavěšení budek na začátku letošního jara. Nakonec se ale díky dobré vůli ze strany radních i pomoci šikovných hasičů ze ZHS Bruntál a SDH Břidličná podařilo budky na konci září zavěsit. Jsou připraveny na budově bývalé školy. Teď nezbyvá než počkat do jara, až se opět objeví rorýsi. Už nyní se na ten okamžik moc těšíme a zároveň jsme velice zvědaví, kolik budek asi napoprvé obsadí. Mgr. Květa Děrdová, vedoucí přírodovědného kroužku

Foto: archiv SK Břidličná

Z historie okolních obcí

Přízrak mnicha s řetězem děsí záletníky

Známe to snad všichni už od dětství: v předsíni se ozve hudrování, podtržené dupáním, případně řinčením řetězu. Ano, to chodí sv. Mikuláš s čertem a někdy i andělem. Psotník z těchto pseudostrašidel dostávají jen opravdu malé děti.

Když však narazíte v torzech starých pověstí o nejrůznějších strašidlech na mnicha řinčícího pod okny řetězem a vydávajícího srdceryvný nářek, můžete se domnívat, že jde o svéráznou transformaci dobráckého čerta na méně zprofanované strašidlo. Navíc zaznamenané jen v Lomnici, jako strašidly snad „nejobývanější“ obci Rýmařovska. Přírozenou migrací se lomnická strašidla rozšířila do povědomí starého (německého) Tylova, Dětrichova i městečka Ryžoviště. Některá strašidla, přesněji paranormální jevy, přetrvala i po novém osídlení po roce 1945 - ale to by byla jiná kapitola pro jiné povídání.

Vycházíme-li z toho, že na počátku pověsti bývá faktická událost na konkrétním místě, pak se to může jevit v případě šileného lomnického mnicha s řetězem beznadějně. V obci ani v okolí nebyl žádný mužský klášter, tím méně dominikánský. Přízrak mnicha se měl totiž vyznačovat bílou ktnou s černým škapulířem, příznačným pro dominikánský řád.

Konečně stopa: prvním lomnickým farářem byl v době Josefa II. ustanoven Vincenc Hauke, prior zrušeného dominikánského kláštera v Opavě. Přišel do Lomnice, do společnosti zatvrzelých luteránů, jako vůbec první katolický kněz. Čekal ho zanedbaný kostel, „lid zdivočelý“ a ubytování ve vlhkém kumbále staré pošty. Josefínské úřady jej vybavily na nové působiště 120 tolary odstupného a pevnými, vysokými a dobře okovanými botami (!), jakoby v „očekávání štrapáci nesmírných v úřadě novém“. Opět by mohla následovat obšrná kapitola, spokojme se s tím, že když Hauke po 23 letech v roce 1810 odcházel z Lomnice na trvalý odpočinek do Olomouce, zůstala za ním zkonsolidovaná farnost, dobře vedené matriky a rozlehlá, v barokním slohu postavená fara pod kostelem. Takže tudy cesta nevede.

Nadějnější je strohá poznámka (žel v zašantročené) evidenční knize ubytovaných hostů ve stanici lomnické jízdní pošty o tom, že v roce 1810 byl zde několik dní „skrze nečas nenadálý“ ubytován jistý vyšší polský šlechtic s doprovodem, „do Říma se ubírající“, přičemž jeden člen doprovodu, vedený coby stálý zpovědník, náhle zemřel. Ještě aby to tak byl dominikán! Tušíte správně - byl. Náhlá smrt není a nebyla nikdy nic zas tak neobvyklého, a tudíž se naskytá otázka, proč se fráter Hyacint dostal mezi strašidelné přízraky? Proč to řinčení řetězem a nahlížení do oken?

Zjišťování takových „zásadních“ podrobností se podobá běhu na dlouhou trať říznutému orientačním závodem v těžkém terénu, kde navíc zlomyslníci popletli orientační značky.

Začneme polskou přítomností v Lomnici. Té se dá vystopovat „neúřekom“. Obec vždy ležela na cestě ze slezských měst do Olomouce a hlavně Říma přes Vídeň. Zbožní polští šlechtici tam často směřovali a výjimkou nebyli ani členové královského rodu, např. královna Eleonora a další zaznamenaní, kteří v Lomnici občas i přenocovali. V Bruntále bylo asi draho...

Jsme u rozluštění příběhu s dominikánem. Odehrál se na podzim roku 1810, nejspíš koncem listopadu. Listopadové počasí dokáže být velmi drsné, zima vycení ledové zuby a bylo tomu tak i v roce 1810, jak poznamenal (úděsným rukopisem, o pravopisu nemluvě) kronikář, jménem nejspíše Friebe. Celý rok byl ve znamení měnové reformy, znenadále nařízené a nejen prostý lid ožebračující, přičemž byly zabavovány v kostelech „modloslužebné předměty rázu zlatého a stříbrného s výjimkou kalichů“ na pokrytí státního deficitu a ražbu mincí. Podobné to bylo asi i v Polsku, a tak nějaká vévodkyně poslala poněkud „rozežraného“ synka získat generální odpustky přímo v Římě, se zastávkami v Olomouci a Vídni (pomineme-li tu lomnickou).

Malý konvoj vozidel tažený krásnými koni sestával ze tří kočárů. První vzl lokaje a kuchaře, ve druhém se rozvaloval sám vévoda junior s „osobní komornou“,

a pokud měl pán dobrou náladu, tak s dominikánským zpovědníkem P. Hyacintem (to jméno bylo tehdy běžné). Ve třetím voze jeli zbývající členové, pardon - členky vý-pravy, totiž „dvorní dámy“. Na-zývejme je tak zatím ve vši počestnosti.

Při tehdejší soustavě poštovních cest byla Lomnice přepřahací stanicí - po Andělské Hoře, před Šternberkem. Zastávky byly odvislé od počasí a sjízdnosti udržované cesty. V čase, o němž píšeme, byla zima navíc s ledovým větrem, a tak se zastavilo asi mimořádně v Lomnici. Zastavilo, přepřáhlo, ale nevyjelo, začalo sněžit a tvořila se ledovka.

Polská výprava se ubytovala v rozsáhlé budově pošty s vidinou třeba několika dní pobytu, byli tu na to ostatně dobře zařízeni. K poštovní budově byla přidružena stavení kováře, koláře, pekaře, ševce a krejčího. Vedle byl obchod se všim možným a samozřejmě hostinec. Většina těch budov tu dodnes stojí, včetně protějšího oficiálně holičství. Kdysi se v Lomnici říkávalo, že holiči jsou tu čtyři (!), ale u jednoho vás oholí i o peníze a „něco“ vám přidají. Ba, právě u toho naproti bývalé pošty. Kromě mistra ostré břitvy a nůžek zde byl dobře zaveden prosperující podnik bez vývěsního štítu, zato s výhradně dámskou obsluhou. Tušíte správně! Už tehdy to bylo výnosné podnikání.

Tradovalo se, že šlo o celou síť podobných útulen na říšských cestách Vídeň - Vratislav pod vedením jisté madam s přídomkem „von“, tedy šlechtičny. Ale to víte, takový byl a je svět; vysoce si cení morálky, ale peníze, tedy prachy, jsou „až v první řadě“.

Do takového hnízda hříchu náš cestovatel do Říma samozřejmě ihned zapadl a uplatnil tam ke „společným hrám“ i svůj pro podobné činnosti osvědčený dámský doprovod. Takže se nijak zvlášť nespěchalo s pokračováním do Říma, což muselo hodně trápit osobního zpovědníka Hyacinta. Navíc tady jen překážel a byl vůbec pátým kolem u vozu. Marně prosil, káral, vyhrožoval... Jednoho dne pomyslný pohár přetekl. Do „společných her“ byla nějakým způsobem zapojena krásná manželka bohatého kožeš-

níka z Ryžoviště, což se nepodařilo utajit. Podváděný manžel byl na ledacos zvyklý, ale tentokrát byl potupen na veřejnosti. Neváhal a šel na faru za churavým farářem Haukem. Byl odkázán na dominikánského zpovědníka, jemuž také pořádně vyčínil. To byl začátek tragédie. Zoufalý a stresovaný Hyacint vše cítil asi jako osobní selhání a rozhodl se k drastickému pokání. Za mrzavého večera šel bosý do tzv. Lazarovy kaple a s obrovským sebezapřením se začal za stálého zpěvu bičovat řetězem sebráným někde u kovárny. Průběh pokání necháme na fantazii čtenáře, faktem je, že když šel časně ráno kostelník Spitzer do kostela, uviděl z kapličky vyčnívat zkrvavělé, mrazem sinalé bosé nohy.

Běžel na faru, kde už v té době pobýval i nový farář Christianus. Mrtvý byl prohlédnut, uložen do márnice a ještě téhož dne byl „vypraven povoz“ s tělem zesnulého k dominikánům do Olomouce k pohřbení. Spolu s mrtvým pry odjížděl i P. Hauke do dominikánského starobince tamtéž. Hýřivý šlechtic s doprovodem se též neprodleně vydal vstříč Římu, asi se zlepšilo počasí a hlavně se možná ozvaly výčitky svědomí. Celá událost se jistě zevrubně probírala nejen za příštích dlouhých zimních večerů, samovolně se k ní přidávaly detaily a legenda narůstala. Dost záleželo na rozpoložení besedníků, pobožné babičky rozvíjely fantazii směrem k sebemrškačství mnichově, jiná společnost zase domýšlela nemravnosti, které si mladý šlechtic užíval s více dámami najednou.

Na památku skutku dominikána Hyacinta byl v kapličce zavěšen řetěz, použitý nešťastníkem k drsnému pokání, a visel pry tam pak ještě po roce 1945, ač nebylo zřejmé na čí památku. No a pak - jak už se to v našich končinách stávalo - zmizel. Asi ho sežrala rez nebo se někomu hodil. Dnes už nestojí ani kaple, pry byla sešla a překážela výjezdu.

Místo označují jen přerostlé, neuměle seřezané lípy a la košťata a je otázkou času, kdy se do nich zařeže pila. On vlastně nechodí strašit ani přízrak mnicha, mnoho let o něm nebyla zmínka, narozdíl od jiných nevysvětlitelných jevů, které působí dál. *Jaroslav Chytil*

Užitečná informace

Jak nespadnout do pasti 1 Proč se vyhýbat předváděcím akcím a dealerům

Paní Marta (70) jen velmi nerada vzpomíná na předváděcí akci. Poté, co se stala „výherkyní“ zboží z obálky, byla asistenty prodávajícího odvedena pryč od ostatních účastníků. Vyžádali si od ní občanský průkaz a nutili k podpisu kupní smlouvy na kuchyňský robot za 35 000 Kč, ke kterému dostane slíbenou výhru. Odolávala a chtěla se vrátit k ostatním účastníkům. Nedovolili to. Nakonec podlehla. Asistenti ji přinutili nastoupit do auta, dovezli domů, kde jim ze svých úspor musela vyplatit cenu zboží. I když se obratem pokusila od uzavřené smlouvy odstoupit, prodejce s ní nekomunikuje.

Vždy, když ve schránce najdete na první pohled lákavou pozvánku na zajímavý výlet spojený s předváděním zboží či když u vašich dveří zazvoní dealer - podomní prodejce, připomeňte si následující skutečnosti.

Nabízené zboží je předražené, a to i po započítání všech „slev“, „výher“ a „dárků zdarma“. I s jeho kvalitou je to na pováženou. V obchodní síti koupíte kvalitnější výrobky za mnohem příznivější cenu.

Mnozí prodejci se ničeho neštítí. Na začátku úsměvy, galantnost, krásné řeči a na konci agrese. Bez skrupulí zamknou dveře předváděcí místnosti, odeberou občanské průkazy, příkazou vypnout mobily, nedovolí odskočení na toaletu. Účastníci zájezdů vypovídají

i o slovním a fyzickém napadání. Dokud prodejci nebudou mít dostatek podepsaných smluv, nepustí nikoho ze svých spárů.

Hrozí vážné riziko, že dodané zboží nebude mít slibované vlastnosti; často proto, že prodejce slibuje zázraky jako vyléčení různých

chorob či takřka získání nesmrtelnosti. Přijedete o peníze a často se i na dlouhou dobu zadlužíte. Zájezd nebo zazvonění dealera u dveří vás připraví o úspory. Pokud podepíšete úvěrovou smlouvu, v konečném důsledku zaplatíte za zboží mnohonásobně více. Z čeho budete platit splátky? Nebudete-li platit, skončíte v rukách exekutora.

Zákon chrání často jen na papíře. I když včas odstoupíte od kupní smlouvy a prodejce je povinen vrátit peníze, vyhráno nemáte. Pokud se peněz nedočkáte a pokud je nechcete oželeť, musíte se obrátit na soud.

Klam versus skutečnost. Pokud jste nestihli odstoupit od kupní smlouvy do 14 dní od podpisu a přesvědčili jste se o nesouladu mezi propagovanými a skutečnými vlastnostmi, máte ještě šanci od smlouvy odstoupit. Bude to ale krkolomná cesta bez záruky na úspěch. Prodejce bude dělat mrtvého brouka, a najdete-li odvahu jít k soudu, dostanete se do důkazní nouze. Jak dokážete klam, když v návodu výrobku a ve smlouvě nic z toho, co prodejce říkal a čím vás přesvědčoval, není?

Občanské sdružení spotřebitelů TEST

Občanské sdružení spotřebitelů TEST se sídlem Černomořská 419/10, 101 00 Praha 10-Vršovice je vydavatelem časopisu dTest a provozovatelem webových stránek www.dtest.cz, kde jsou publikovány výsledky nezávislých a objektivních testů výrobků, varování před nebezpečnými a zdravotně závadnými výrobky, informace o právech, které chrání spotřebitele a posilují jejich postavení vůči prodávajícím, a další rady. Spotřebitelská poradna je k dispozici na tel. 299 149 009 každý všední den mezi 9. a 17. hodinou.

Historické detaily 2012

Až do posledního řádného čísla RH 23-2012 se budou na stránkách našeho čtrnáctideníku objevovat fotografie historických detailů z Rýmařova a okolních obcí. Úkolem soutěžících je určit místo, lokalitu, objekt, ulici nebo číslo popisné domu, na kterém se fotografovaný detail nachází. Soutěžní kupony vystřihněte a zašlete na adresu redakce: Rýmařovský horizont, Bartákova 21, 795 01 Rýmařov nebo je můžete vhodit do naší redakční schránky u vchodu Střediska volného času na Bartákově ulici 21, případně zanechat na podatelně Městského úřadu v Rýmařově. Do soutěže se můžete zapojit kdykoliv, do slosování budou

zařazeni čtenáři s nejvyšším počtem správně určených objektů. Pozor! Přijímají se pouze vystřižené soutěžní kupony z novin, nikoliv jejich kopie nebo odpovědi na volném listu papíru. Kupony můžete zasílat jednotlivě nebo všechny najednou do 10. ledna 2013. Jména výherců budou uveřejněna v prvním vydání Rýmařovského horizontu (01/2013) 18. ledna 2013. Hodně štěstí v soutěži přeje redakce RH!

Denně procházíme kolem nejrůznějších architektonických pozoruhodností a kulturních památek, historických detailů, fascinujících fasádních či dveřních ornamentů, unikátních a origi-

nálních korouhviček, jež zde zanechali mistři stavitelé, řezbáři, tesáři, sochaři nebo umělečtí kováři. V dnešní uspěchané době jen stěží zastavíme svůj krok, pozvedneme hlavu vzhůru a zamyslíme se například nad tím, který umělec obdarovaný fantazií dílo pro další pokolení zanechal.

Soutěž připravil JiKo

SOUTĚŽNÍ KUPON č. 11

Jméno a příjmení

Adresa

Tel. kontakt

Místo, kde se objekt nachází

.....

Sport

Dorostenci si napravili reputaci v Ludgeřovicích

V neděli 7. října čekalo fotbalové dorostence Rýmařova další mistrovské utkání, tentokrát v roli hostů na hřišti v Ludgeřovicích.

Tým Rýmařova jel do Ludgeřovic s velkým odhodláním vyhrát a aspoň trochu napravit své nezdar z minulých utkání. Soupeř sice stál na posledním místě tabulky, ale takoví jsou nejtěžší.

A průběh utkání to dokazoval. Za deštivého počasí a na nepříjemném terénu se nehrálo zrovna dobře. Přesto si naši hráči vytvářeli převahu a několik slibných šancí, opět nás ale zrazovalo zakončení. Až ve 40. minutě uklidnil hráče Rýmařova Jakub Holuša, když otevřel skóre gólem do šatny.

Druhá půle už byla za zakončení mnohem lepší a ve 46. minutě přidal větší klid Jiskře Jiří Bendík,

kteří utekl obráncům a chladnokrevně zakončil. Znovu se prosadil v 56. minutě a zvýšil na slibných 3:0 pro Rýmařov. Domácím se vzápětí povedlo snížit na 3:1, ale v 71. minutě přidal gól na 4:1 opět Jakub Holuša. Domácí už jen korigovali výsledek na konečných 4:2. Další zápas čekal naše dorostence v sobotu 13. října na domácím hřišti, kde hostili hráče z TJ Heřmanice. Rýmařovským fotbalistům se však na vítězství v Ludgeřovicích navázat nepovedlo a podlehl vysokou 1:5. Bohužel jsme nebyli v plné síle, ale na to se nechceme vymlouvat. Musíme pokračovat dál.

Foto a text: Tomáš Durna

Marek Dřevo zvítězil v mohelnickém závodě

Poslední zářijovou neděli (30. 9.) si dali všichni závodníci juniorského motokrosového mistrovství Moravy dostaveníčko v Mohelnici, která se stala náhradou za přerovský závod.

Přes noc lehce sprchlo, a tak byl pro tréninky povrch naprosto ideální. Dopoledne se však již na oblohu začalo tlačit sluníčko, které vydrželo po celou dobu závodů včetně vyhlašování, pořadatelé však byli i na tuto variantu připraveni, a tak se na trať párkrát podívaly kropící tatry.

Jako první se krátce po úderu poledne na trať vydali jezdci v kategoriích Hobby MX2 a Open. Těch se na startovním roštu sešlo celkem devatenáct. Největším favoritem byl vítěz kvalifikace Tomáš Kvapil (kat. Open) na stroji Kawasaki, který svou pozici také potvrdil a sloučenou rozjíždku obou kategorií vedl od druhého kola až do cíle. Za ním

s nevelkým odstupem necelých dvou sekund dokončil vítěz kategorie MX2 rýmařovský Marek Dřevo. Do rozdílu tří sekund se vešli

Třída Hobby - Marek Dřevo

celkem čtyři jezdci - bronzový Petr Fabiš a čtvrtý Zbyněk Macalík.

Do druhé jízdy měl nejlepší vstup Tomáš Kvapil a zvítězil stylem start - cíl, i když jeho vítězství nebylo natolik suverénní, jak by se mohlo stát, protože za ním na 2. místě dokončil Zbyněk Matalík s rozdílem pouhých 0,040 s! Třetí skončil Petr Fabiš na dvoutaktní KTM se ztrátou 1,6 s a těsně za ním první dva z kategorie MX2 - Marek Dřevo na yamazě a Jiří Harazin na KTM. Martin Plesník

Výsledky kategorie Hobby MX2:

1. Marek Dřevo, Yamaha - 50 b.
2. Jiří Harazin, KTM - 44 b.
3. Martin Brezničan, Kawasaki - 38 b.
4. Petr Jaroš, Yamaha - 38 b.
5. Vasil Plíšek, KTM - 30 b.

Desetiboj se rozběhl do druhé disciplíny

V pátek 5. října pokračoval 37. ročník Rýmařovského desetiboje druhou disciplínou - během na 1000, resp. 600 m. Poněvadž na důstojné prostředí pro pořádá-

ní této disciplíny neustále čekáme, nezbylo nám nic jiného než jako každoročně uspořádat brigádu a upravit „rýmařovský tartan“. Díky Pavlu Dobišovi, který

částečně srovnal terén, a obětavosti několika dobrovolníků z našich řad, konkrétně J. Hofmana, V. Smetany, L. Metelkové, K. Hřívové, E. Máckové, A. Jurášové a P. Holuba, se podařilo trať připravit.

Jako první nastoupili ke startu muži kategorie C, které čekalo 600 m. Zde od prvních metrů nasadil tempo Ivo Volek a s přehledem zvítězil. Druhé místo vybojoval Jaroslav Hofman a třetí skončil Jaroslav Lachnit.

Stejná vzdálenost čekala i ženy kategorie B. Od startu udávala tempo Jarmila Urbanová, která stylem start - cíl zvítězila před novými účastnicemi desetiboje, druhou Martinou Dolníčkovou a třetí Danou Skřivánkovou.

Ženy kategorie A již musely ab-

solvovat trať o délce 1000 m. Katka Sedláčková nenechala nikoho na pochybách, kdo je v této disciplíně nejlepší. O druhé a třetí místo se svedl v cílové rovince neúprosný boj, z něhož vyšla vítězně Lenka Metelková, která tak obsadila druhou příčku, před Andreou Továrkovou, na niž zbylo místo třetí.

Kategorii mužů B posílil v tomto ročníku Jiří Jaroš, který v loňském ročníku bojoval ještě v kategorii A. Mladá krev se projevila. Po rozpačitém začátku, kdy si netroufal na své věkově starší spolubojovníky, odhodil po druhém kole zábrany a určoval tempo závodu. Do cíle doběhl jako první, následován Jiřím Štanglicou a Josefem Svedoníkem.

Třešničkou na dortu byl běh mu-

Foto: archiv Rýmařovského desetiboje

žů kategorie A. Zde od začátku udával tempo Tomáš Gromus, který také s přehledem zvítězil. Velmi napínavý souboj svedli mezi sebou otec a syn Sovišové (rodina Sovišova je zastoupena

v desetiboji třemi generacemi). V cílové rovině došlo na souboj mezi Ivem a Jakubem. V cíli se učenlivý syn Jakub předklonil dle trenérských pokynů svého otce a Iva porazil doslova o prsa.

Výsledek dobohu potvrdila i cílová kamera.

Příští disciplína patří k těm oblíbenějším - je jí střelba ze vzduchovky. Věříme, že v sobotu 24. listopadu si v době od 8.00 do

11.30 najdou cestu do tělocvičny ZŠ Rýmařov na Jelínkové ulici nejen ti, kteří již do bojů zasáhli, ale i ti, kteří se svou účastí v letošním ročníku váhají. Přijďte si zastřílet!
Alena Jurášová

Zajímavosti z přírody

Skorec vodní - hastrmánek potoků a bystřin Jeseníků

Když chodil jeden z našich synů do první třídy, ptala se paní učitelka dětí, jaké znají ptáky. Děti jmenovaly vrabce, sýkorku, vlaštovku, ale syn na učitelku vyhrkl: „Skorec vodní.“ Paní učitelka takový název v životě neslyšela, stejně jako většina lidí. Myslela, že si Mírek vymýšlí, ale ten jí vše o skorci povyprávěl. Často mě totiž doprovázel, když jsem skorce na říčce Oslavě v osadě Valšův Důl chytal a kroužkoval, a tak o nich věděl spoustu zajímavostí.

Skorec vodní je pták přibližně velikosti špačka. Je zbarven černohnědě a má nápadnou velkou bílou skvrnu sahající od prsou po bradu. Je u nás jediným zástupcem pěvců, který se při získávání potravy dokáže ve vodě potápět. Jeho potrava je pouze živočišná. Tvoří ji nej-
různější hmyz či ostatní drobní živočichové ži-

jící v čistých vodách a v malém množství i rybí potěr. Skorec je tak do jisté míry indikátorem kvality tekoucích vod. Při lovu potravy pod vodou se pohybuje chůzí po dně a pomáhá si přitom křídly. Často však loví potravu i broděním v mělké vodě.

Hnízdo skorce vodního má kulovitý tvar s vletovým otvorem. Je to vlastně dutina vybudovaná z mechu, která je uvnitř vystlána suchým listím. Hnízdo staví u prudce tekoucích vod, v puklinách skal, v opěrných zdech u jezů i pod mosty, téměř vždy nad vodní hladinou, a to ve výšce 1 - 1,5 m. Pokud na různých vodních stavbách instalujeme nad vodou speciální polobudky či podložky, skorci je často obsazují a staví v nich svá hnízda, která jsou potom stabilnější a bezpečnější.

Mládě skorce vodního vyhlíží své rodiče z hnízda na umělé podložce instalované pod mostem
Foto: Miroslav Král

Skorec vodní při hledání potravy broděním

Skorec vodní při odpočinku

Ve svém okrsku se na určité části potoka skorce vodní zdržuje celoročně a samec zde zpívá i v mrazivém zimním počasí. Většinou nás překvapí rychlým průletem nízko nad vodní hladinou, ale někdy jej lze pozorovat při odpočinku, když sedí na kameni vyčnívajícím z vody či na ledu u proudící vody. Pokud jeho úsek říčky v zimě zcela zamrzne, stěhuje se dočasně do míst, kde má volný přístup do vody.

Na Rýmařovsku žije skorce vodní téměř na všech vodních tocích, a tak se s ním můžeme setkat v kteroukoli roční dobu na říčce Huntavě ve Státní přírodní rezervaci Rešovské vodopády, stejně jako u Podolského potoka přímo v Rýmařově.
Miroslav Král

Servis služeb

Informační středisko Rýmařov

Otevírací doba:

Pondělí - pátek: 9.00-12.00; 13.00-17.00
Sobota: 9.00-12.00; 13.00-16.00
Neděle: 13.00-16.00

Výrobky ze sociálně terapeutické dílny Buřinka

Prodejní místa:

Sociálně terapeutická dílna Buřinka, Divadelní 10, Rýmařov
Informační centrum Rýmařov, náměstí Míru 6, Rýmařov
Potravinový Lazarec, Opavská 24, Rýmařov

Krytý bazén Břidličná

Plavání pro veřejnost v říjnu a listopadu

Pondělí	14.00 - 20.00	Úterý	14.00 - 18.00
Středa	14.00 - 20.00	Čtvrtek	14.00 - 20.00
Pátek	14.00 - 20.00	Sobota	13.00 - 20.00
Neděle 13.00 - 20.00			

Vodní aerobik každé pondělí a čtvrtek od 18.45.

Aquacentrum Rýmařov

na Jesenícké ulici

OTEVÍRACÍ DOBA

Po - Pá 14.00 - 21.00, So - Ne + svátky 10.00 - 21.00

Každá třetí středa v měsíci je od 19 do 21 hodin vyhrazena v Aquacentru Slunce vyznavačům naturismu.

Diakonie ČCE, středisko v Rýmařově,

zve seniory k návštěvě **KAVÁRNIČEK**

každé liché úterý v budově střediska na třídě Hrdinů 48 v Rýmařově. Začátek vždy ve 13.30. Ukončení posezení 15.30-16.00.

Kdo není schopen dojet do kavárny, může využít odvoz v den setkání ve 13.30 od prodejny H+H na ulici 1. máje. Přijďte si za námi povykládat a naplánovat aktivity, které byste sami nepodnikli. Bližší informace na čísle 554 211 294.

Termíny kavárniček v roce 2012 (každý lichý týden v úterý):

23. 10., 6. 11., 20. 11., 4. 12. a 18. 12.

Srděčně zvou a těší se na vás zaměstnanci Diakonie ČCE

Kavárna Buřinka na Sokolovské ul.: Po - Pá 7.00 - 18.00

PLOTY, PLETIVA, GARÁŽOVÁ VRATA, THUJE NA ŽIVÉ PLOTY

Garážová vrata od 9.999 Kč.

Výklopná, dvoukřídlá, sekční.

Provádíme i montáže.

PLOTY - PLETIVO

Prodej a výstavba oplocení. Při objednávce montáže oplocení **sleva 30%** na naše okrasné dřeviny. Pěstujeme **THUJE NA ŽIVÝ PLOT**, sazenice od 10 Kč, dále jalovce, cypřiše,... Koupíte u nás také stínící tkaninu.

www.KANCLIR.cz

Ostrava – Nová Bělá, Hrabovská 5/39
Tel.: 722 550 000, 732 650 203

výroba nábytku Rýmařov

nabízí volné pracovní místo

STOLAŘE

do své provozovny

Bližší informace na tel.: 608 569 469

www.lombart.cz

* **Plastová okna a dveře**

* **Zasklívání balkonů**

* **Zimní zahrady**

I-nova CZ, s. r. o.,

Harrachov 10,

Rýmařov

tel. 605 778 177

www.i-nova.cz

NÁBYTEK NA MÍRU

Karel Polcr-RÝMAŘOV

kuchyně
dětské pokoje
šatny
obývací
koupelny
studentské
pokoje
kanceláře
prodejny
hotely

ZAMĚŘÍME
NAVRHNEME
VYROBÍME
DOVEZEME
NAMONTUJEME

volejte

554211210

737124228

www.nabytek-polcr.cz
polcr@email.cz
Strálecká 19 Rýmařov

Soukromá řádková inzerce

• **Prodám garáž v Rýmařově** na Okružní ulici u kotelny s pozemkem v os. vlastnictví. Nové rozvody elektřiny. Bez vlhkosti, udržovaná, izolovaná, drenážní trubky. Prohlídka možná kdykoliv. **Cena k jednání. Tel.: 604 639 963.**

• **Prodám samostatně stojící RD 5+KK v Rýmařově** se zahradou a garáží. Dům je po částečné rekonstrukci (termofasáda, plast. okna, omítky, nové podlahy, nová kuch. linka). Vytápění na tuhá paliva + plyn + příprava pro krb. **Cena: 1.790.000 Kč (dohoda možná). Tel.: +420 777 808 232.**

TOPTE ✓ LEVNĚJI

TOPTE EKOLOGICKY A EKONOMICKY?
ROSTLINÝMI PELETAMI ZA ZLOMEK CENY

Teplo za
10 000 Kč
ročně

○ **Topíte plynem?**

Ušetřete až 65% z nákladů na topení.

○ **Topíte uhlím nebo dřevěnými peletami?**

Ušetřete až 40% z ročních nákladů na topení.

www.topte-levneji.cz

+420 776 288 776

Vydavatel: Středisko volného času Rýmařov, Okružní 10, 795 01 Rýmařov, tel.: 554 211 411, <http://www.rymarov.cz/mesto>
Neoznačené foto: Redakce. **Uzávěrka dne:** 11. 10. 2012. Redakce si vyhrazuje právo na zkrácení, případně úpravy nevyžádaných příspěvků a nemusí nutně souhlasit se stanovisky uveřejněnými v příspěvcích dopisovatelů. **Odpovědný redaktor:** Mgr. Jiří Konečný.
Redakční rada: Ing. Miloslav Marek, Bc. Leona Pleská, Mgr. Vladimír Stanzel, Mgr. Marek Bocián. **Adresa redakce:** Bartákova 21, 795 01 Rýmařov, tel.: 554 230 459, mobil: 732 102 489, e-mail: rymhor@seznam.cz. **Vyšlo dne:** 19. 10. 2012.
Příspěvky laskavě zasílejte nejpozději do 25. 10. 2012. Další číslo vyjde 2. 11. 2012. Grafická úprava novin: Tiskárna APRO Bruntál, Ruská 10, 792 01 Bruntál, tel./fax: 554 23 00 27, e-mail: apro@iol.cz. Vydávání povoleno Ministerstvem kultury ČR pod značkou MK ČR E 11017. **Cena 15 Kč**

STIHL®

**Pily, foukače a křovinořezy
se slevami až 4.000 Kč.**

Akce trvá od 15. 9. do 30. 11. 2012.

prodejna Malá Morávka 213
tel.: 554 273 209, 723 912 274
Po - Pá: 8.00 - 12.00, 13.00 - 16.30

filmový festival

zimních sportů

sál ZUŠ RÝMAŘOV
9. 11. 2012 ve 20:00 za 60,-

Sněh, led a adrenalin. Extrémní lyžování, zimní horolezecké výstupy, snowboarding, ski alpinismus...

sverymarov.cz/jazzclub

sverymarov.cz/jazzclub

VLADIMÍR

VACLAVEK

RÝMAŘOV 10. 11. 2012
Na Růžku ve 20.30, vstupné: 60,-

Reklama
v Rýmařovském
horizontu

SKVĚLÁ INVESTICE

Redakce přijímá závazné objednávky
na novoroční přání
do připravovaného
historického speciálu
a předvánoční reklamy
do posledního řádného vydání

JAK VYJDE

Další číslo
RÝMAŘOVSKÉHO HORIZONTU

20/2012

bude v prodeji
od 2. 11. 2012

Uzávěrka pro vydání
je ve čtvrtek 25. 10. 2012 do 12 hodin

Těšíme se na vaše příspěvky!

20. října 2012 Den, kdy ho představíte rodině

Seznamte rodinu s vozem, který je pro ni jako stvořený.
Nový vůz ŠKODA Rapid již brzy v naší nabídce!

Přijďte se podívat na zcela nový model ŠKODA Rapid. Ochetně vám představíme velkorysý prostor a chytrá řešení, která určitě nadchnou i vaši rodinu. Více informací najdete také na www.skoda-auto.cz.

ŠKODA Finance od ŠkoFINu

Kombinovaná spotřeba a emise CO₂ modelu Rapid: 3,9–5,8 l/100 km, 104–134 g/km

Váš autorizovaný prodejce vozů ŠKODA:

Auto color Design s.r.o.
Opavská 69
79501 Rýmařov
Tel.: 554 230 712

Auto color Design s.r.o.
Staroměstská 3
79201 Bruntál
Tel.: 554 715 101

www.autocolordesign.cz
salon.rym@autocolordesign.cz
salon.br@autocolordesign.cz